РАРЫТЭТЫ

НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БІБЛІЯТЭКІ БЕЛАРУСІ

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА БЕЛАРУСІ
NATIONAL LIBRARY OF BELARUS

РАРЫТЭТЫ

НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БІБЛІЯТЭКІ БЕЛАРУСІ

ФОТААЛЬБОМ

RARITIES

OF THE NATIONAL LIBRARY OF BELARUS

PHOTOGRAPHALBUM

Мінск 2005

Minsk 2005

УДК 027.5:027.2(476-25):09(084.12)
ББК 78.36(4Беи)я6
Р12

*Выданне прымеркавана да завяршэння будаўніцтва
новай Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі
ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь
А.Р. Лукашэнкі ад 7 сакавіка 2002 г. № 153.*

Складальнікі: *Г.У. Кірэева, Т.І. Рошчына,*
пры ўдзеле *Н.С. Саверчанка, Л.І. Станкевіч,*
Н.І. Раманавай, І.Я. Вашкевіч

Навуковы кіраўнік праекта *Л.Г. Кірухіна*

Каардынатар праекта
кандыдат біялагічных навук *Л.П. Пракулевіч*

Навуковыя кансультанты:
доктар гістарычных навук *Г.Я. Галенчанка*
доктар мастацтвазнаўства *Н.Ф. Высоцкая*

Пераклад на англійскую мову:
ТАА "Гільдыя прафесійных перакладчыкаў"

Рэдакцыя перакладу:
група супрацоўнікаў Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі

Фота *А.В. Шчукін*

Нацыянальная бібліятэка Беларусі выказвае шчырую падзяку кампаніі
Брытыш Амерыкан Табака за падтрымку важнага для беларускай культуры
праекта – выданне гэтага альбома.

Рарытэты Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі = Rarities of the National Library of Belarus : фотаальбом /
Р12 Нацыянальная бібліятэка Беларусі ; склад. Г.У. Кірэева [і інш.] ; навук. кіраўн. Л. Г. Кірухіна ; пер. на англ. мову ТАА "Гільдыя прафесійных перакладчыкаў" ; фота А.В. Шчукін. — Мінск : НББ, 2005.
— 64 с.
ISBN 985-6557-51-8.

Фотаальбом змяшчае выявы унікальных рукапісаў, старадрукаў і рэдкіх выданняў, якія захоўваюцца ў фондах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

УДК 027.5:027.2(476-25):09(084.12)
ББК 78.36(4Беи)я6

ISBN 985-6557-51-8

© Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2005

"... І людзі зведаюць аб прадзедах сваіх..."

Максім Багдановіч

Нацыянальная бібліятэка Беларусі – буйнейшая ў Беларусі навуковая бібліятэка, нацыянальнае кнігасховішча, у якім сканцэнтраваны самы велізарны ў краіне, універсальны па сваім характары фонд выданняў і помнікаў пісьменства, каштоўнасцей айчыннай і сусветнай культуры, адлюстраваных у слове, вобразе, гуку. Ужо больш за 80 гадоў яна выконвае гуманную місію захавальніцы спадчыны беларускага народа. Непарыўна звязаная з гісторыяй дзяржавы, Бібліятэка сама стала часткай гэтай гісторыі.

Неацэннае багацце, якое на працягу стагоддзяў стваралася пяром перапісчыка, разцом гравёра, друкарскім станком, сёння беражліва захоўваецца ў фондзе Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Разлічаны на задавальненне інфармацыйных патрэб усіх жыхароў краіны, ён уключае больш за 8 мільёнаў адзінак захавання на розных відах носьбітаў – ад пергаміну да аптычных дыскаў. Жамчужынай збору з'яўляюцца рукапісы, старадрукі, рэдкія і каштоўныя выданні. Па гэтых рарытэтах можна прасачыць жывую гісторыю айчыннай і сусветнай кніжнасці, гісторыю краін і народаў.

Ніводная самая вялікая бібліятэка не заменіць іншых кнігазбораў, якія склаліся гістарычна, бо не можа быць тоесным іх састаў. Нацыянальную гісторыка-культурную каштоўнасць мае кнігазбор Нацыянальнай бібліятэкі ў цэлым, гэты сучасны працуючы і жывы арганізм з'яўляецца ў той жа час помнікам айчыннай культуры.

Зберагаючы лепшыя традыцыі мінулага, сёння Бібліятэка пераўтвараецца ў сапраўдны інфармацыйны і сацыякультурны цэнтр, які займае належнае месца ў садружнасці нацыянальных бібліятэк свету.

Р.С. Матульскі

Дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі,
доктар педагагічных навук

The National Library of Belarus is the biggest science library in Belarus. As the national book depositary it is the largest in the country universal collection of editions and monuments of literature, the treasures of Belarusian and world culture reflected in a word, in an image, in a sound. For over eighty years it has accomplished its humane mission as the Belarusian nation heritage keeper. Part and parcel of the history of the State, the Library itself has become a part of this history.

The invaluable wealth, which has been created over centuries with the scribe's pen, the engraver's chisel and the printing press is kept with care in the stock of the National Library of Belarus. The Library boasts over eight million items in different formats – from parchment to optical discs – intended to satisfy the information needs of all inhabitants of the country. Manuscripts, early printed books, rare and precious editions are the pearls of the collection. You can follow the history of the national and world book-learning, the history of countries and peoples in these rarities. The histories of countries and peoples, and the growth of national and worldwide learning are reflected in our collections.

No single large library is able to take the place of other collections created throughout history, because each one is unique. The National Library of Belarus collection is of national historical and cultural value. It is a modern functioning and living organism, and is simultaneously a monument to the national culture.

Preserving the best traditions of the past, today the National Library of Belarus is transforming itself into a modern information centre, as well as a social and cultural centre, which occupies its proper place in the world community of the national libraries.

Dr. Raman S. Matulsky

Director of the National Library of Belarus

ЗМЕСТ - CONTENTS

5
УВОДЗІНЫ

6
РУКАПІСНАЯ КНІГА

28
СТАРАДРУКІ

56
РЭДКІЯ ВЫДАННІ

5
INTRODUCTION

6
MANUSCRIPTS

28
EARLY PRINTED BOOKS

56
RARE BOOKS

УВОДЗІНЫ

"... Між страніц старых, пажоўклых
Кнігі, ўжо даўно забытай..."

Максім Багдановіч

Калі бярэш у рукі старую кнігу – нібы адчуваеш у паветры водар часу. А калі гэтых кніг тысячы і тысячы – здаецца, тоўпяцца вакол людзі, якія жылі ў мінулыя стагоддзі... Яны не зніклі бясследна: скарбы, пакінутыя мінулымі пакаленнямі, і сёння з'яўляюцца для нас, нашчадкаў, невычарпальнай крыніцай ведаў аб гісторыі нашага народа, яго духоўным жыцці. Кніга, рукапісная і друкаваная, – сапраўдны летапіс часу. У ёй адлюстроўваецца памяць чалавецтва, яна ёсць і будзе вечным яму помнікам.

Найбольш каштоўная частка кнігазбору Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, унікальныя помнікі кніжнай культуры захоўваюцца ў навукова-даследчым аддзеле кнігазнаўства, фарміраванне калекцый якога пачалося адначасова з заснаваннем бібліятэкі. Асноўнай крыніцай камплектавання старой кнігай сталі закрытыя кляштарныя і царкоўныя бібліятэкі, бібліятэкі навучальных устаноў, канфіскаваныя прыватныя калекцыі. Пастановай урадавых органаў бібліятэцы была перададзена частка кнігазбору І.Х. Каладзеева па гісторыі вайны 1812 г., бібліятэкі Полацкай езуіцкай калегіі, атрыманы кнігазборы Мінскай і Віцебскай духоўных семінарый, Слуцкай, Мінскай, Магілёўскай гімназій. Былі набыты калекцыі вядомых беларускіх вучоных і даследчыкаў Я.Ф. Карскага, К.К. Случэўскага, Е.Р. Раманава, М.А. Янчука, П.Л. Жуковіча, В.Л. Дылы, А.П. Сапунова, бібліяфілаў В. Камарніцкага, С. Гальдштэйна і інш. У першыя гады існавання бібліятэкі камплектаванне дарэвалюцыйнай літаратурай вялося таксама шляхам перадачы кніг з Дзяржаўнага кніжнага фонду. З Масквы і Ленінграда з 1923 па 1932 г. было атрымана звыш 270 тыс. тамоў.

У часы Вялікай Айчыннай вайны амаль увесь фонд бібліятэкі быў вывезены фашысцкімі войскамі за межы Беларусі, часткова знішчаны: з 2-х мільёнаў адзінак засталося каля 300 тыс. Аднаўленне фондаў пачалося адразу пасля вызвалення Мінска. Частка страчанага была адшукана ў Польшчы, Германіі, Чэхаславакіі – было вернута каля 700 тыс. кніг даваеннага фонду. Прыкладна 1 мільён кніг не знойдзены і да гэтага часу, сярод іх – значная частка рукапісаў і старадрукаў.

Сёння фонд аддзела налічвае каля 70 тыс. адзінак захавання. У яго складзе – рукапісныя кнігі і архіўныя матэрыялы, якія з'яўляюцца часткай Нацыянальнага архіўнага фонду Беларусі, старадрукі, рэдкія выданні XIX–XXI стст.

Кнігі, як і людзі, маюць свой лёс. На Беларусі ён не быў міласэрны да кнігі, на працягу стагоддзяў яна панесла непапраўныя страты. А тое, што захавалася, раскідана па шматлікіх кнігасховішчах краіны і свету. Помнікі пісьменства сведчаць аб тым, што ў неверагодна цяжкіх гістарычных умовах народ здолеў захаваць родную мову, самабытную культуру, стварыць помнікі, якія маюць агульначалавечую каштоўнасць.

Кнігі і бібліятэкі ствараліся, знікалі і аднаўляліся зноў. Пакуль ёсць людзі – будуць кнігі, будуць кнігі – будуць і бібліятэкі.

INTRODUCTION

When you take an old book in your hands, you seem to feel the scent of time in the air. And if there are thousands and thousands of those, it seems that people who lived in the past are swarming around... They have not disappeared without leaving a trace: the treasures left behind by the previous generations are an inexhaustible knowledge source for us, their descendants, about the history of our people and its spiritual life. Books – in manuscript or printed form – are the true annals of time. They reflect the memory of mankind; they are, and will remain, man's eternal monument.

The most precious part of the National Library of Belarus collection, the unique monuments of the book culture, are kept in the Bibliology Research Department. These collections were established simultaneously with the foundation of the library. The closed monastery, convent, and church libraries, libraries of educational institutions, and forfeited private collections have become the principal source of old books. In accordance with the decision of government bodies, the library received a part of I. K. Kaladzejeu's book collection on the history of the War of 1812, a part of the library of Polatsak Jesuit collegium, the libraries of Minsk and Vitsebsk theological seminaries, Slutsak, Minsk, Mahilyow gymnasiums. The collections of the famous Belarusian scientists and researchers Yaukhim Karski, Kanstanzyn Sluchevsky, Yeudakim Ramanau, Mikalaj Yanchuk, Platon Zhukovich, Yazep Dyla, Aljaksei Sapunou, bibliophiles V. Kamarnitski, Salvian Goldstein and others were acquired. During the first years of the existence of the library it acquired copies of pre-revolutionary through the State Book Stock. Over 270,000 volumes were received from Moscow and Leningrad between 1923 and 1938.

During the Great Patriotic War period almost the whole library stock was removed from Belarus and partially destroyed by the Nazis. Only about 300,000 out of two million units remained. Stock restoration began immediately after the liberation of Minsk. Some of the lost material was found in Poland, Germany, and Czechoslovakia, and around 700,000 books of the pre-war collection were returned. About one million items have not been found so far, and considerable number of manuscripts and early printed books are among them.

Today the collection of the Bibliology Research Department amounts to about 70,000 units. It includes manuscripts and archival documents which form a part of the National Archive Stock of Belarus as well as early printed books, rare publications of the 19th-21st centuries.

Books, like people, have their own fate. In Belarus fate has not been merciful to the written and printed monuments of literature, which have suffered irretrievable losses. Those left are scattered in numerous depositaries of the country and the world. The written language monuments testify that the nation has been able to preserve its mother tongue, its original culture, to create monuments valuable to all the people in incredibly difficult historical conditions.

Books and libraries were created, disappeared, and appeared anew. While there exist people there exist books, if there exist books there exist libraries.

"На чыстым аркушы, прад вузенькім акном
Прыгожа літары выводзіць ён пяром..."

Максім Багдановіч

Рукапісны фонд аддзела налічвае каля 1700 адзінак захавання рукапісных кніг і архіўных матэрыялаў, якія з'яўляюцца часткай Нацыянальнага архіўнага фонду Беларусі. Ранейшая з рукапісных кніг была створана ў XIV ст. У складзе калекцыі – рукапіс XVI ст. "Тайная тайных, або Арыстоцелевы вароты" на старажытнабеларускай мове, помнікі славянскага і заходнееўрапейскага пісьменства, калекцыя ўсходніх рукапісаў XIV–XX стст. і г.д. Вылучаецца калекцыя рукапісных кніг старажытнай традыцыі, у тым ліку беларускага паходжання (евангеллі, пролагі, служэбнікі, жыцці святых, зборнікі слоў, павучэнняў, казанняў і інш.), калекцыя спеўных рукапісаў крукавай і ноталінейнай натацыі. Фонд архіўных матэрыялаў уключае асабістыя фонды К. Каганца, І. Сіманоўскага, Я. Хлябцэвіча, Н. Ватацы, збор матэрыялаў дзеячаў навукі і культуры Беларусі, куды ўваходзяць творчыя рукапісы Ц. Гартнага, З. Бядулі, Я. Коласа і інш.

The manuscripts collection of the Bibliology Research Department numbers about 1,700 items of the manuscripts and archival documents which form a part of the National Archive Stock of Belarus. The earliest of the preserved manuscripts was created in the 14th century. The collection includes "The Most Secret One or Aristotle's Gate" (16th century) in old Belarusian, as well as Slavic, West European and Oriental manuscripts of the 14th–20th centuries. An outstanding collection of manuscripts of the old tradition includes those of Belarusian origin (Gospels, the Byzantine calendars, missals, hagiography, collections of tales, sermons, lectionaries, etc.), the collection of the books of chants of the znamennaja and line notation. The archival materials contain the personal collections of Karus Kaganets, Ioseph Simanowski, Yaugen Khlyabtsevich, Nina Vatatsy, the papers of the scientists and cultural workers of Belarus – the creative manuscripts of Tishka Gartny, Zmitrok Byadulya, Yakub Kolas and others.

РУКАПІСНАЯ КНІГА

MANUSCRIPTS

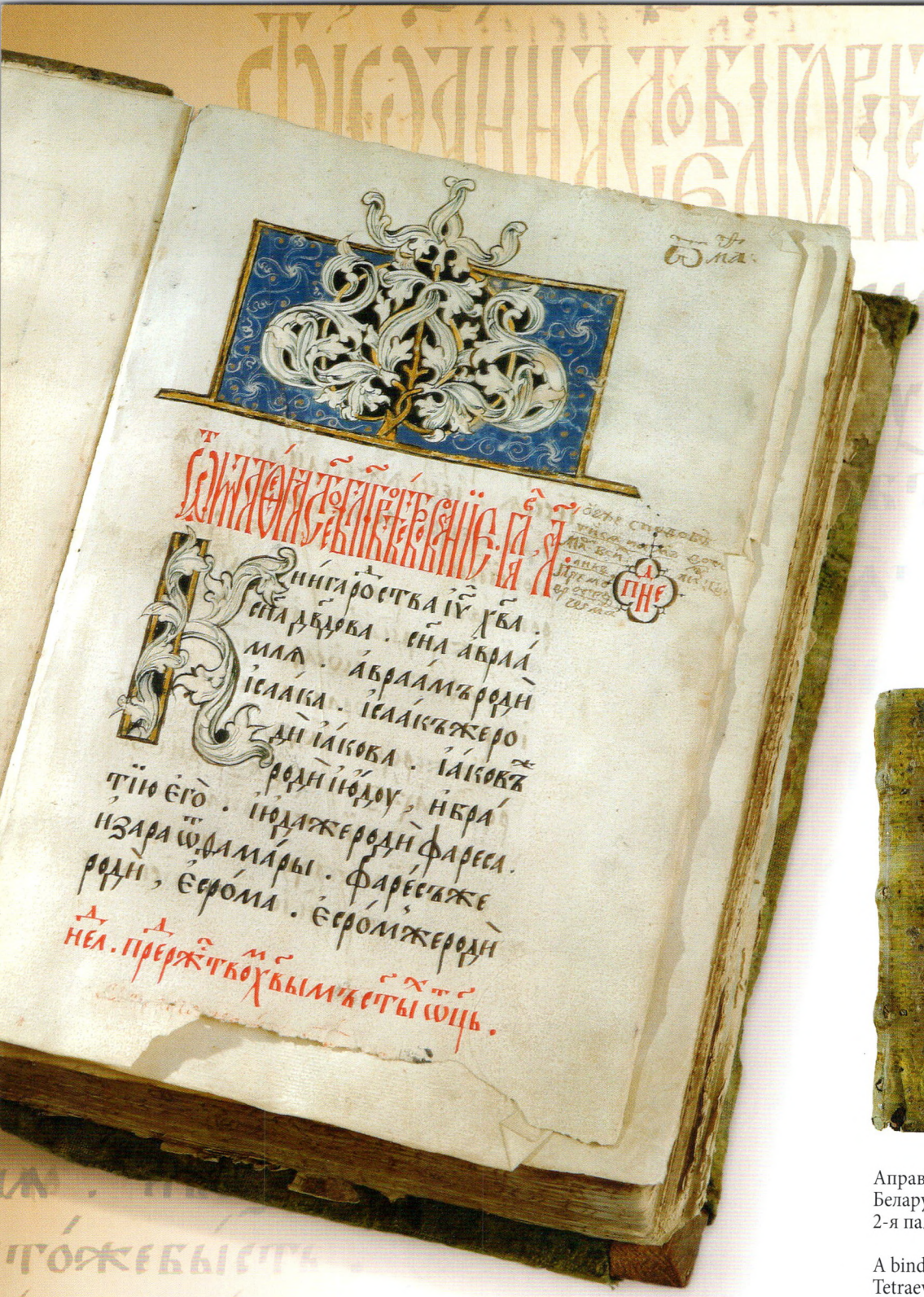

Аправа і застаўка з Евангелля-тэтр.
Беларускі рукапіс.
2-я палова XVI ст.

A binding and a headpiece of the Tetraevangelion. Belarusian manuscript. Second half of the 16th century.

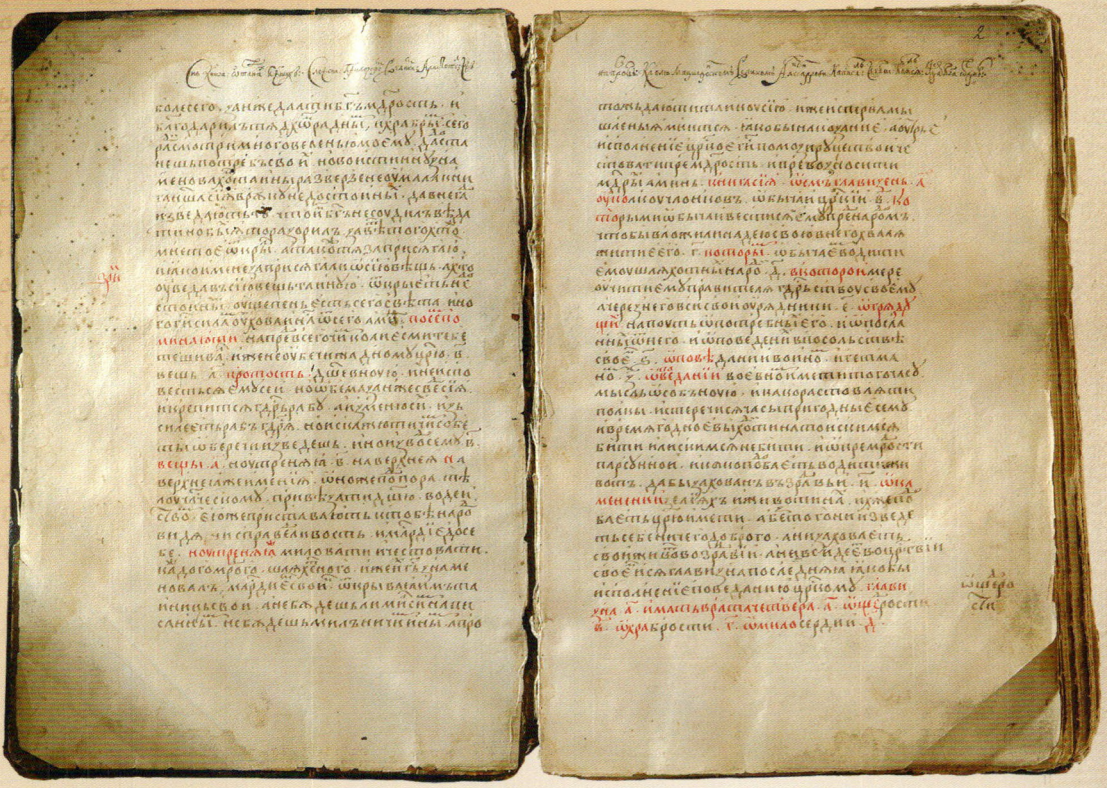

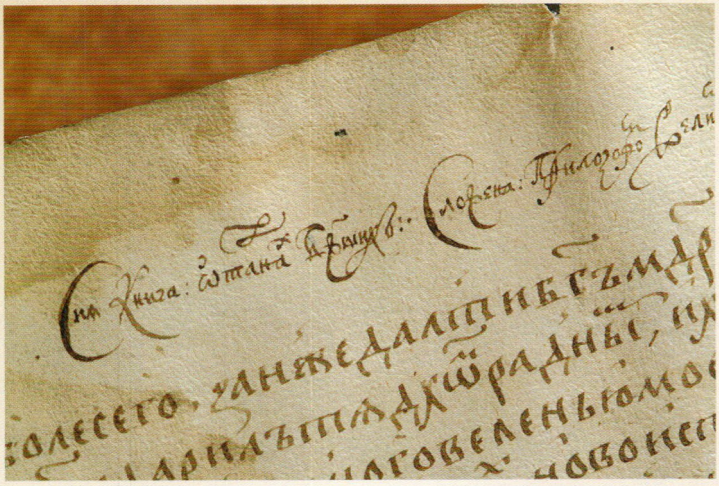

Тайная тайных,
або Арыстоцелевы вароты.
Беларускі рукапіс.
Канец XV – пачатак XVI ст.

Secretum secretorum
or Aristotle's Gate.
Belarusian manuscript.
Late 15th – early 16th centuries.

Пакуты Хрыстовы.
Стараабрадніцкі рукапіс.
XIX ст.

The Passion of Christ.
Old Believers' manuscript.
19th century.

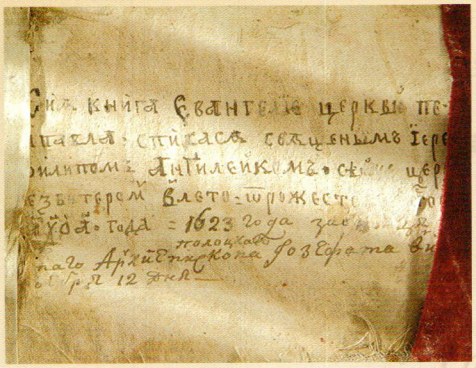

Аправа, запіс пісца і арнаментаваныя аркушы Евангелля-тэтр.
Беларускі рукапіс. 1671.

A binding, scribe's inscription and ornamented pages from the Tetraevangelion.
Belarusian manuscript. 1671.

Яўрэйскія рукапісы на пергаміне.
XVIII–XIX стст.

Jewish manuscripts, vellum.
18th–19th centuries.

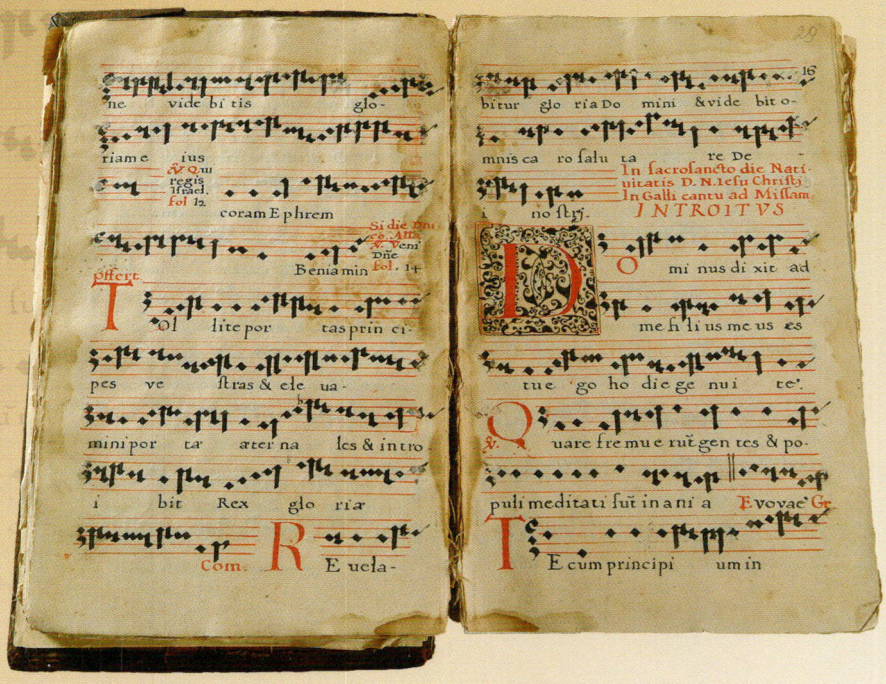

Градуал цыстэрцыянскі
з гатычнай харальнай натацыяй.
Беларускі рукапіс. 1630-я гг.

Cistercians' Gradual with gothic
choral notation. Belarusian
manuscript. 1630s.

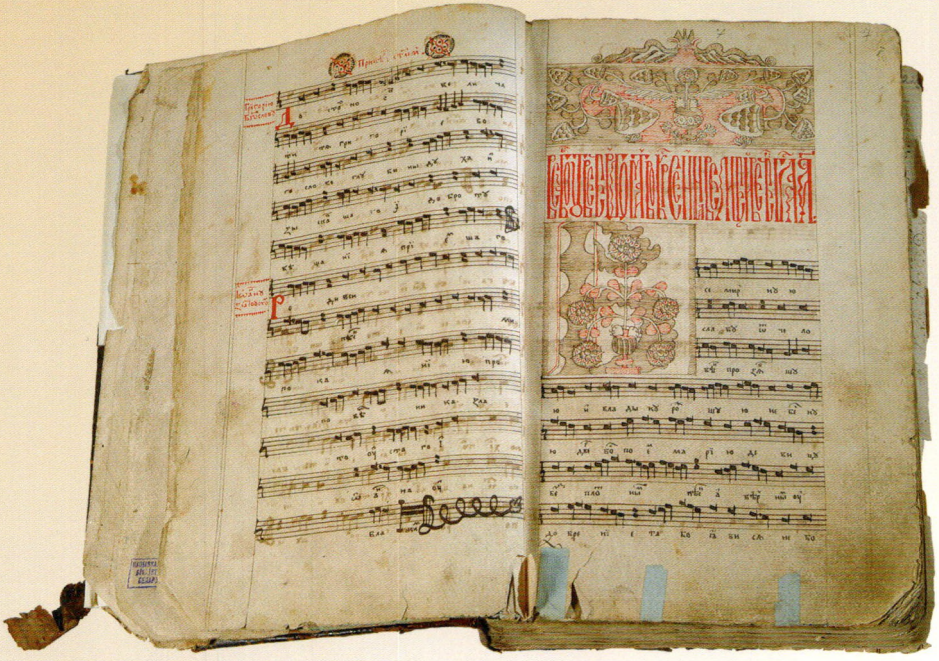

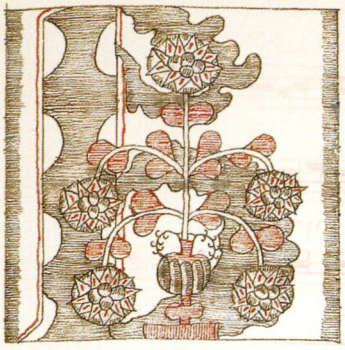

Ірмалогій ноталінейны.
Беларускі рукапіс. 1778.

Hirmologion of line notation.
Belarusian manuscript. 1778.

Зборнік пеўчы
на крукавых нотах.
1-я палова XVII ст.

Book of chants
of the znamennaja notation.
First half of the 17th century.

Святы на крукавых нотах.
Стараабрадніцкі пеўчы рукапіс.
XIX ст.

Feasts' book of chants of the znamennaja notation.
Old Believers' manuscript.
19th century.

Іаан Дамаскін.
Мініяцюра з рукапісу.
XIX ст.

St. John of Damascus.
Miniature from a manuscript.
19th century.

Хранограф.
Канец XVII ст.

Chronicle.
Late 17th century.

Кітаб.
Беларускі рукапіс.
XIX ст.

The Kitab.
Belarusian manuscript.
19th century.

Максім Грэк.
Мініяцюра з рукапісу
яго твораў.
XVIII ст.

Maximus the Greek.
Miniature from a manuscript
of his works.
18th century.

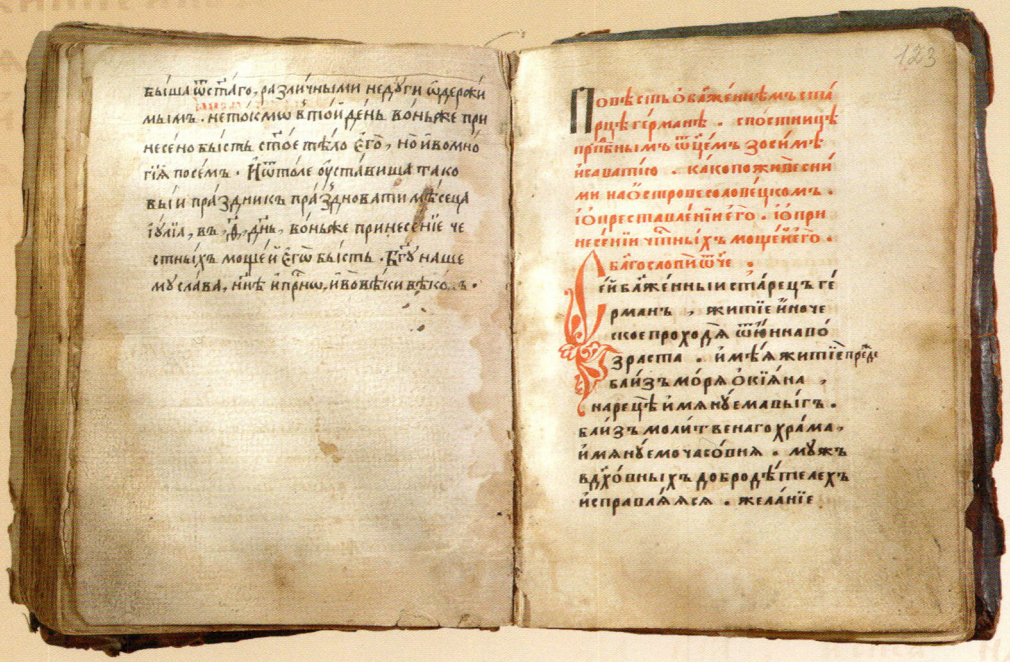

Жыціе Філіпа, мітрапаліта Маскоўскага, і Аповесць пра благаславёнага старца Германа Салавецкага. Паморскі рукапіс. Сярэдзіна XVII ст.

Life of the Moscow metropolite Philip and a Story about the blessed elder Germanus of Solovki. Manuscript. White Sea Coast region. Middle of the 17th century.

Рыгор Багаслоў. Мініяцюра з рукапісу. XIX ст.

St. Gregory of Nazianzus. Miniature from a manuscript. 19th century.

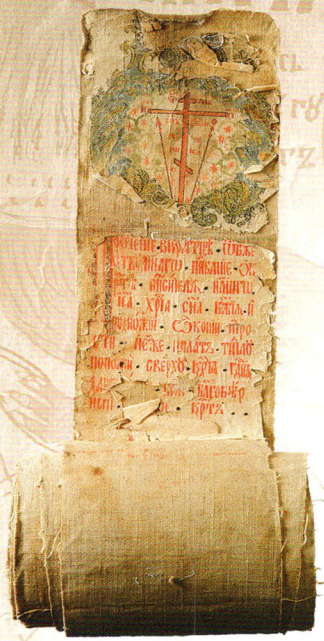

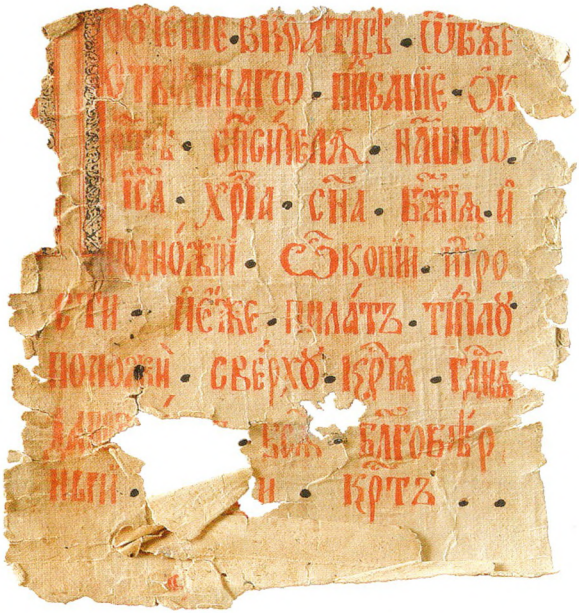

Скрутак паморскі.
Стараабрадніцкі рукапіс.
Канец XVIII – пачатак XIX ст. Палатно, папера.

A roll from the White Sea Coast region.
Old Believers' manuscript.
Late 18th – early 19th centuries. Tissue, paper.

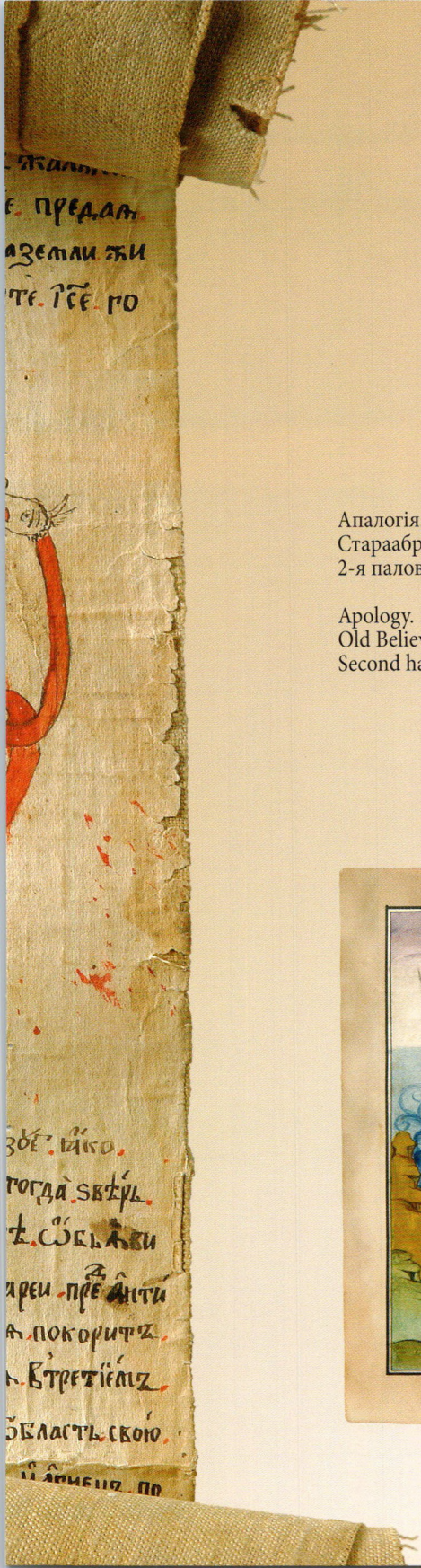

Апалогія.
Стараабрадніцкі рукапіс.
2-я палова XIX ст.

Apology.
Old Believers' manuscript.
Second half of the 19th century.

Мініяцюра з рукапісу.
2-я палова XIX ст.

Miniature from a manuscript.
Second half of the 19th century.

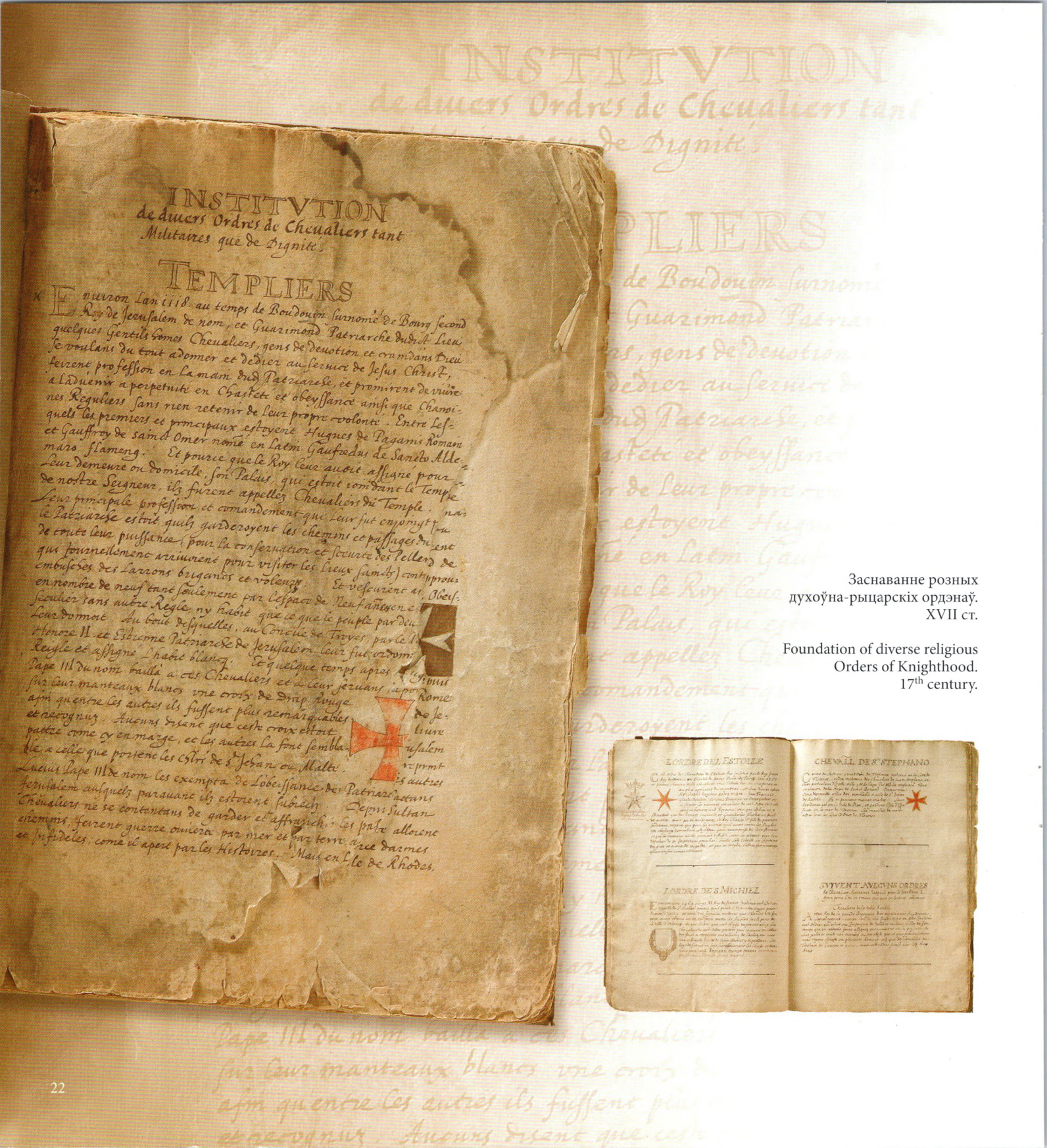

Заснаванне розных
духоўна-рыцарскіх ордэнаў.
XVII ст.

Foundation of diverse religious
Orders of Knighthood.
17th century.

Гербы дваранскіх радоў Францыі.
XVIII ст.

Coats of arms of the French noblesse.
18th century.

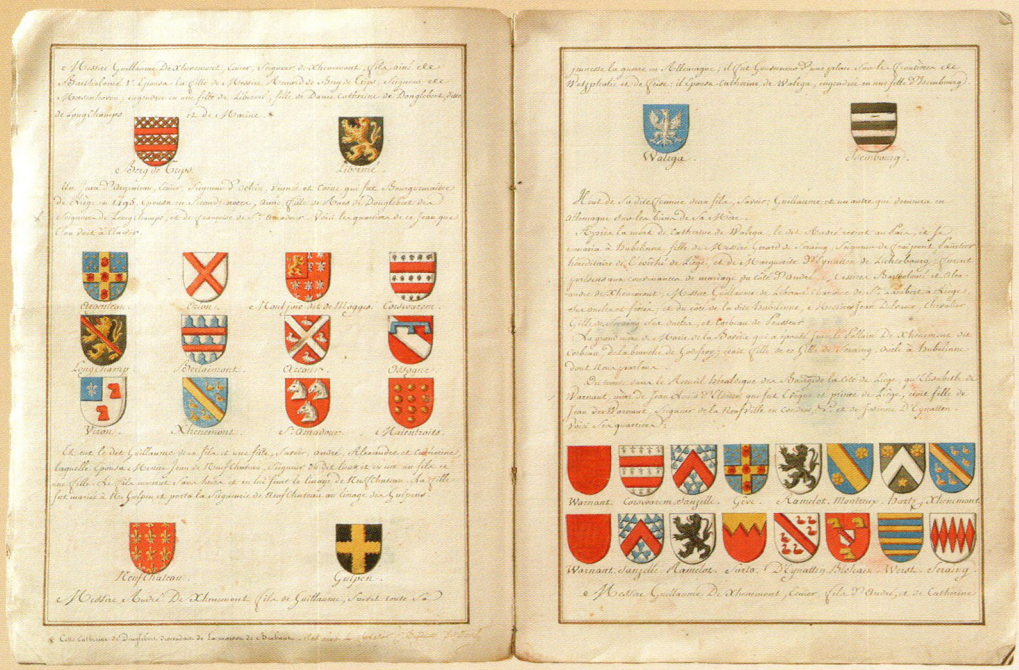

Індыйскія рукапісы
на пальмавых лістах.
XIX ст.

Indian manuscripts
on palm leaves.
19th century.

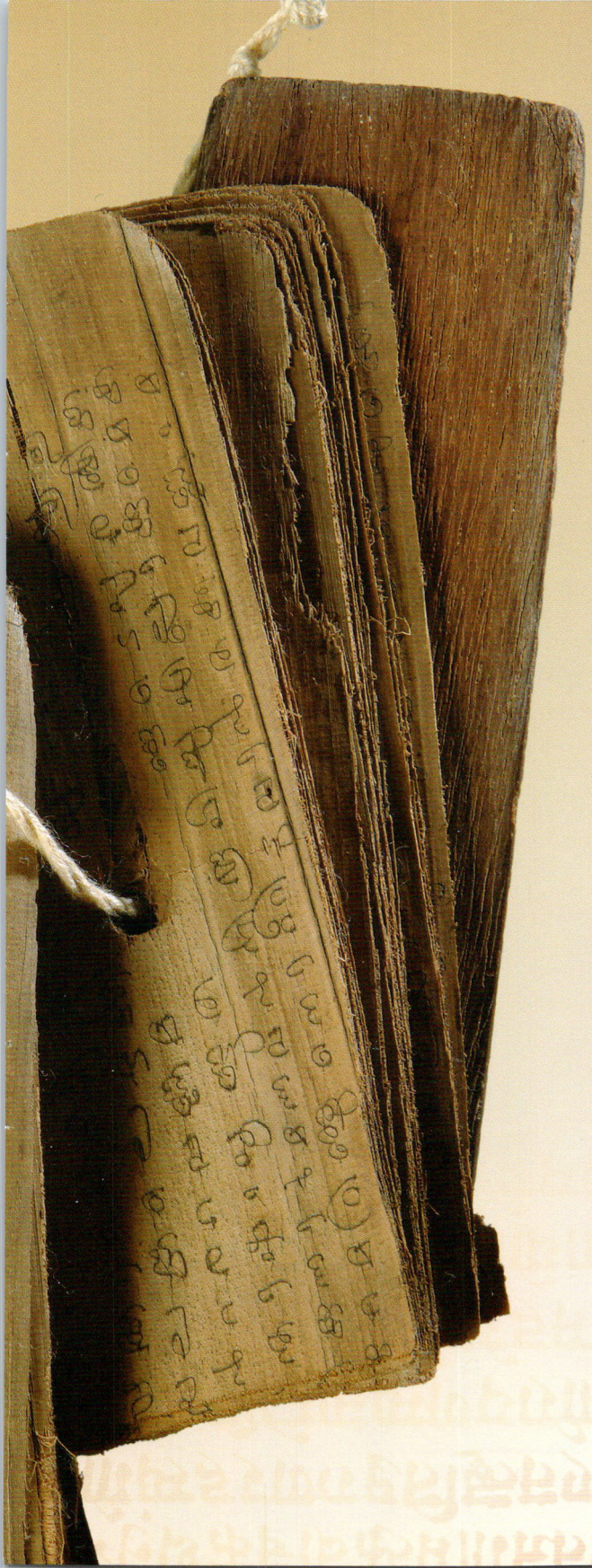

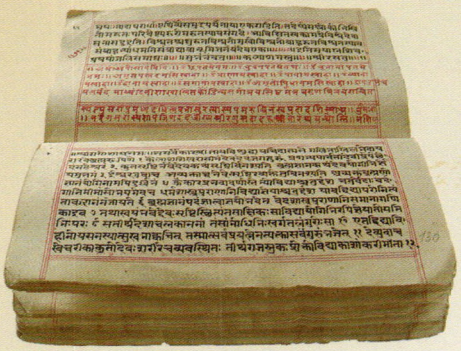

Сутра.
Індыйскі рукапіс.
XIX ст.

Sutra.
Indian manuscript.
19th century.

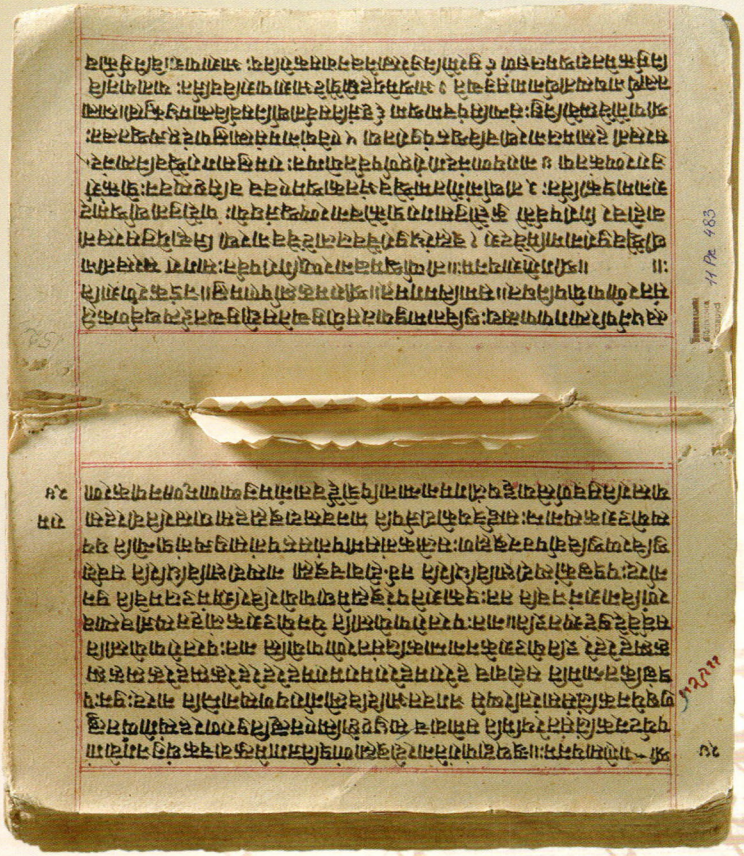

Miškāt al – maṣābīh.
Арабскі рукапіс. XIV ст.

Arabic manuscript.
14th century.

Аправы мусульманскіх
рукапісаў XV–XVII стст.

Bindings of the Mussulman
manuscripts. 15th – 17th centuries.

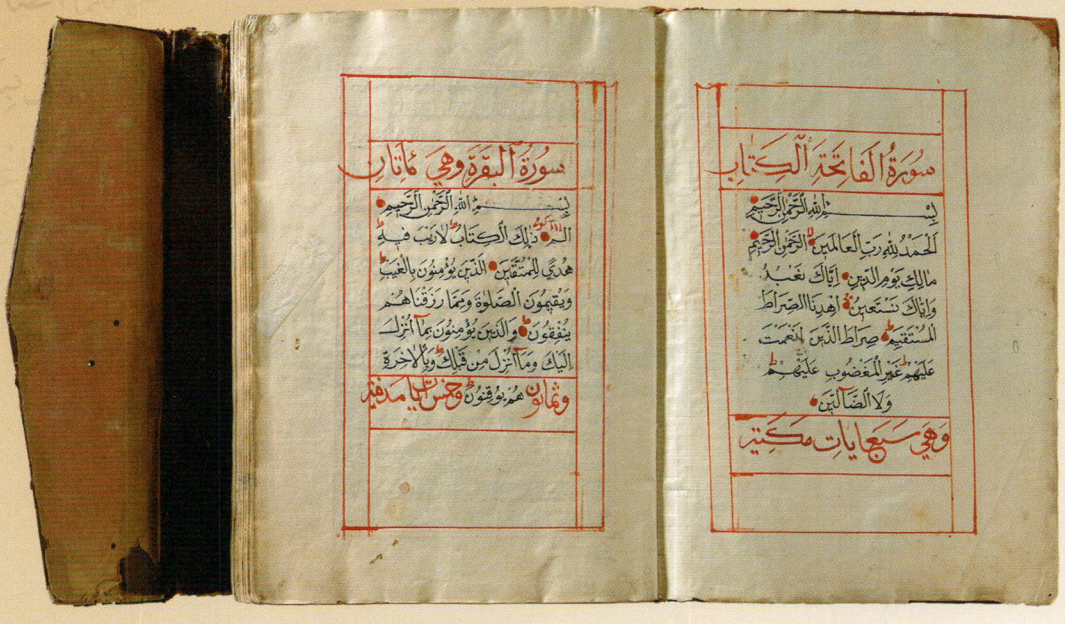

Каран.
Арабскі рукапіс.
XVII ст.

The Koran.
Arabic manuscript.
17th century.

Maǧālis al – ʻušāq.
Персідскі рукапіс.
XVII–XVIII стст.

Persian manuscript.
17th – 18th centuries.

"Псалтыр, пакрытаю няжорсткай бурай кожай,
Я ўзяў і срэбныя засцёжкі адамкнуў..."

Максім Багдановіч

У аддзеле захоўваецца значная калекцыя старадрукаў (выданняў, што выйшлі ў свет да 1830 г.) – больш за 30 тыс. асобнікаў. У невялікай калекцыі інкунабулаў (першадрукаў XV ст.) – 43 асобнікі, сярод якіх "Liber Chronicarum" ("Кніга хронік") Х. Шэдэля (1493 г.), "La Commedia" ("Боская камедыя") Дантэ (1481 г.) і інш. Каля 200 асобнікаў утрымлівае калекцыя палеатыпаў (выданняў 1501–1550 гг.), жамчужынай якой з'яўляецца адзіны ў Беларусі збор выданняў беларускага першадрукара Францыска Скарыны – 10 выпускаў (у шасці пераплётах) Бібліі (Прага, 1517–1519 гг.). Цудоўным шрыфтам, прастатой і вытанчанасцю афармлення вылучаюцца выданні знакамітых друкарскіх дамоў Еўропы – Альдаў, Эльзевіраў, Эцьенаў, Фробэнаў, Плантэнаў і інш.

У фондах аддзела – 1100 кірылічных старадрукаў, сярод якіх каля 200 асобнікаў (больш за 100 выданняў) з беларускіх друкарняў. Гэта выданні Пятра Мсціслаўца, Васіля Гарабурды, братоў Мамонічаў, друкарняў Еўя, Куцейна, Магілёва, Супрасля, Гродна. З выданняў кірылічнага друку трэба таксама адзначыць тры кнігі, выдадзеныя Іванам Фёдаравым, цікавую калекцыю кірыліцы расійскага і ўкраінскага паходжання. У збор беларускіх выданняў на лацініцы XVI–XVIII стст. уваходзяць унікальныя асобнікі: кнігі з брэсцкай друкарні Мікалая Радзівіла Чорнага, з друкарняў Ашмян, Слуцка, Нясвіжа, Полацка, Вільні і іншых гарадоў і мястэчак. Каля 2 тыс. асобнікаў налічвае калекцыя рускага грамадзянскага друку XVIII ст., у якой ёсць прыжыццёвыя выданні М.В. Ламаносава, кнігі вядомага рускага асветніка М.І. Навікова і інш. Да яе далучаюцца і 13 выключна рэдкіх выданняў пятроўскага часу (1708–1725 гг.).

A large collection of over 30,000 items of early printed books (printed before 1830) is kept in the Department. The collection of incunables (books printed in the 15th century) is not numerous and includes 42 titles, among which there are H. Schedel's Liber Chronicarum (Book of Chronicles, 1493), Dante's La Commedia (The Divine Comedy, 1481) and others. The pearl of the collection out of about 200 items of 1501–1550 is 10 issues (in 6 bindings) of Bible (Prague, 1517–1519) printed by the first Belarusian printer Francysk Skaryna. The editions of the famous European printing houses of Aldus, Elsevier, Etiens, Frobens, Plantins and others stand out with their beautiful type, simplicity and finesse of design.

The stocks of the Department contain 1,100 Cyrillic early printed books including about 200 copies (over 100 editions) from Belarusian printing houses. These are editions of Pyotr Mstsislavets, Vasil Garaburda, the Mamonich brothers and the printing houses of Yewye, Kutsein, Maguilyow, Suprasl, Grodna. Among the Cyrillic collections we should also mention three books published by Ivan Fyodorov, an interesting collection of the Cyrillic prints of Russian and Ukrainian origin. The collection of Belarusian editions in Roman type from the 16th–18th centuries includes unique copies: books from Mikalaj Radzivill Chorny's printing house in Brest, as well as from the printing houses of Ashmyany, Slutsak, Nyasvizh, Polatsak, Vilnya and other towns and townships. There are about 2000 copies in the collection of Russian civil type printing of the 18th century, which holds life time editions of Mikhail Lamanosau, books of the famous Russian enlightener Mikalaj Navikou and others. It includes thirteen exceptionally rare impressions of the times of Peter the Great (1708–1725).

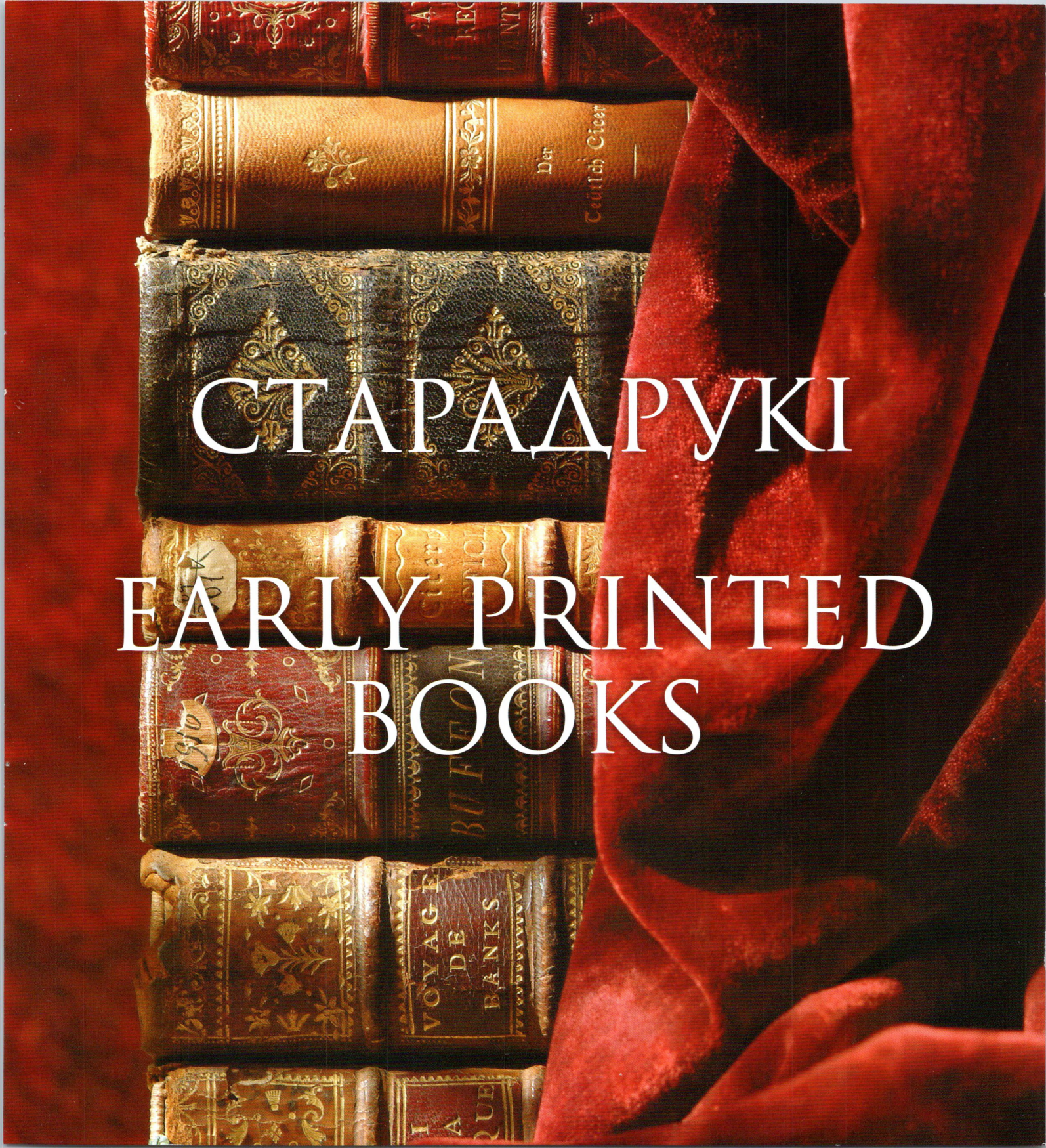

СТАРАДРУКІ

EARLY PRINTED BOOKS

Інкунабулы – першыя друкаваныя кнігі XV ст.

Incunables – the first printed books of the 15th century.

Baptista de Salis. Summa casuum conscientiae. Nürenberg: A. Koberger, 1488.

Schedel H.
Liber chronicarum.
Nürenberg, 1493.

Rolewinck W.
Fasciculus temporum.
Venezia, 1485.

Рэнесансныя аправы.

Renaissance bindings.

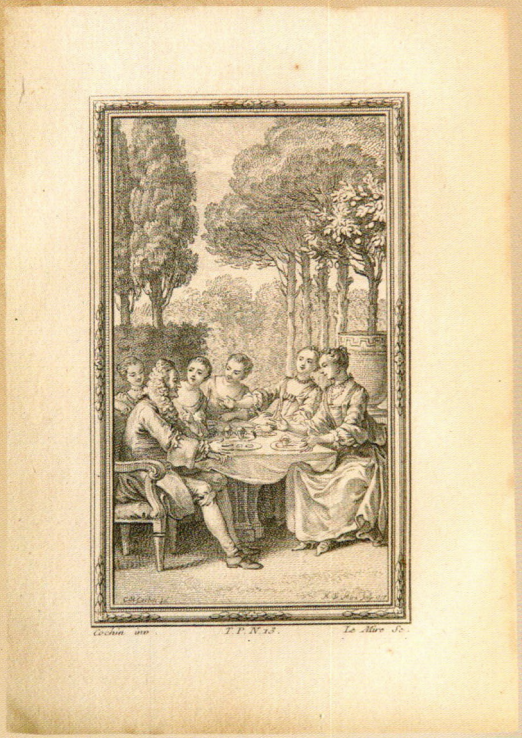

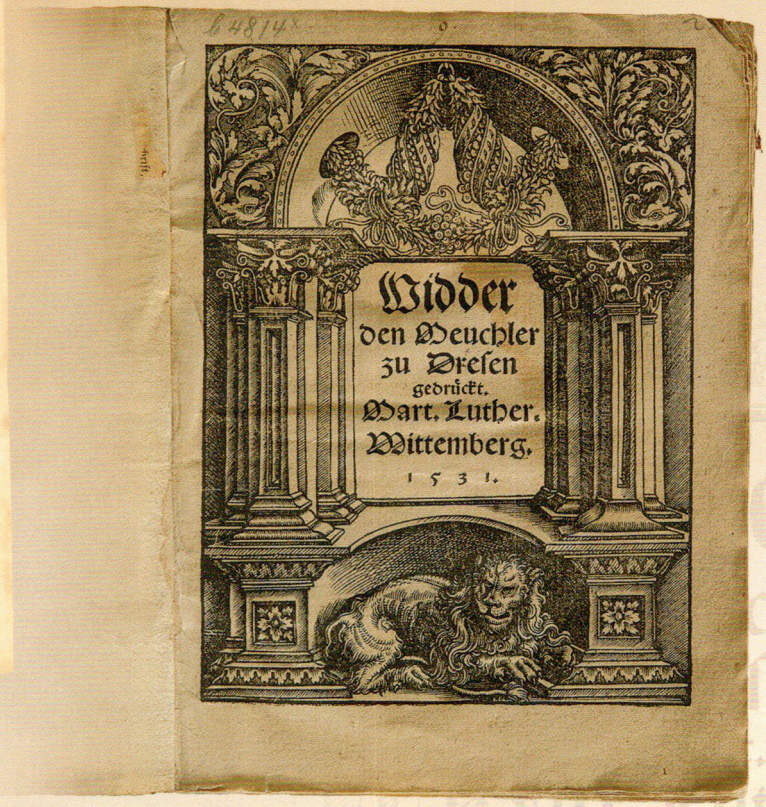

Кніжная гравюра XVI–XVIII стст.

Book gravure of the 16th – 18th centuries.

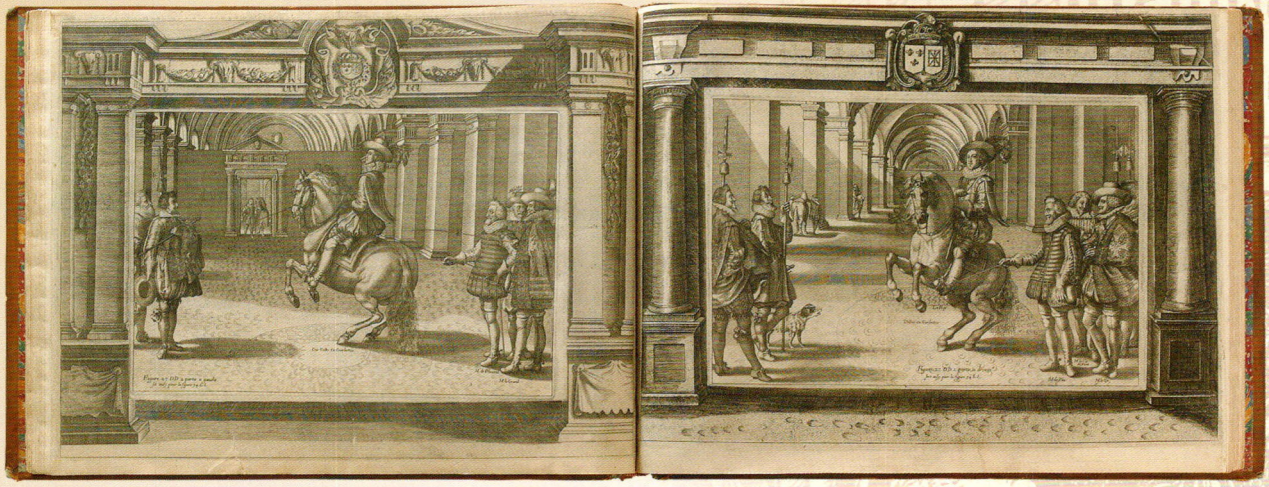

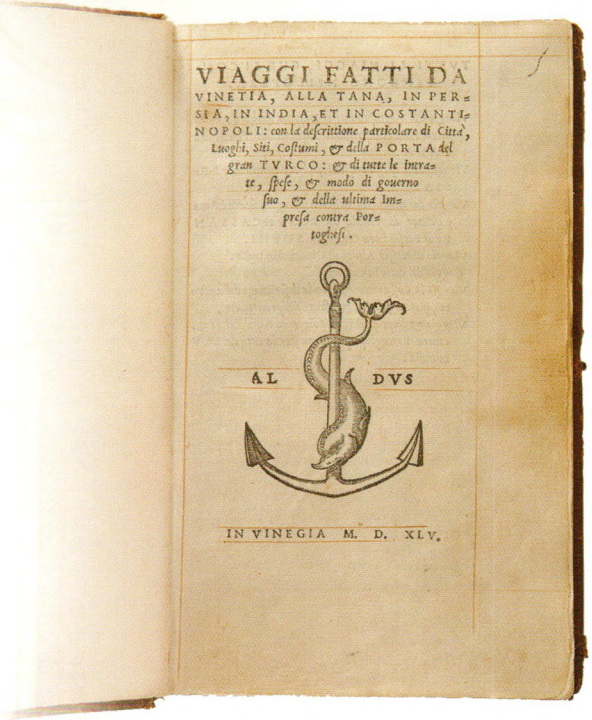

VIAGGI FATTI DA VINETIA, ALLA TANA, IN PERSIA, IN INDIA, ET IN COSTANTINOPOLI: con la descrittione particolare di Città, Luoghi, Siti, Costumi, & della PORTA del gran TVRCO: & di tutte le intrate, spese, & modo di gouerno suo, & della ultima Impresa contra Portoghesi.

AL DVS

IN VINEGIA M. D. XLV.

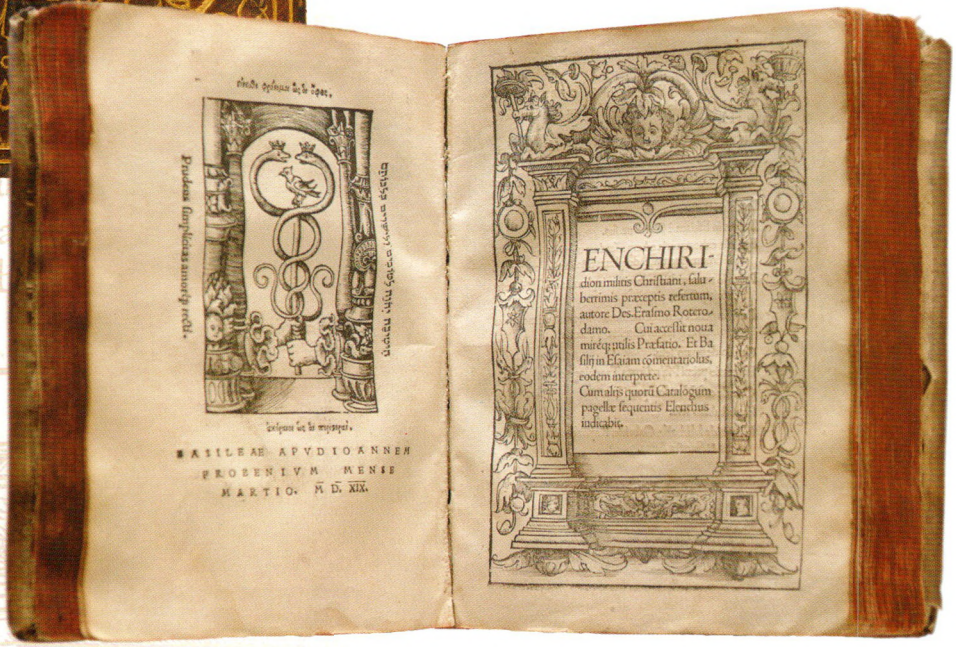

BASILEAE APVD IOANNEM FROBENIVM MENSE MARTIO. M D. XIX.

ENCHIRIdion militis Christiani, salutberrimis præceptis refertum, autore Des. Erasmo Roterodamo. Cui accessit noua miréq; utilis Præfatio. Et Basilij in Esaiam cõmentariolus, eodem interprete. Cum alijs quorũ Catalõgum pagellæ sequentis Elenchus indicabit.

Выданні знакамітых еўрапейскіх друкароў XV–XVI стст. Альда Мануцыя і Іягана Фробэна.

Editions of the famous European printers of the 15th – 16th centuries Aldo Manuzio and Johann Froben.

Выданні XVI ст.
Editions of the 16th century.

Schwarzenberg J.
Der teusch Cicero.
Augsburg, 1540.

Petrarca F. Von Hulff
und Rath in allemanlingen.
Frankfurt am Main, 1559.

Выданні беларускага першадрукара
Францыска Скарыны.
Біблія. Прага, 1517–1518.

Editions of the Belarusian
pioneer printer Francysk Skaryna.
The Bible. Prague, 1517–1518.

Евангелле напрастольнае,
выдадзенае ў Вільні
Пятром Мсціслаўцам. 1575.

Altar Gospel printed
by Piotr Mstislavec
in Vilnya. 1575.

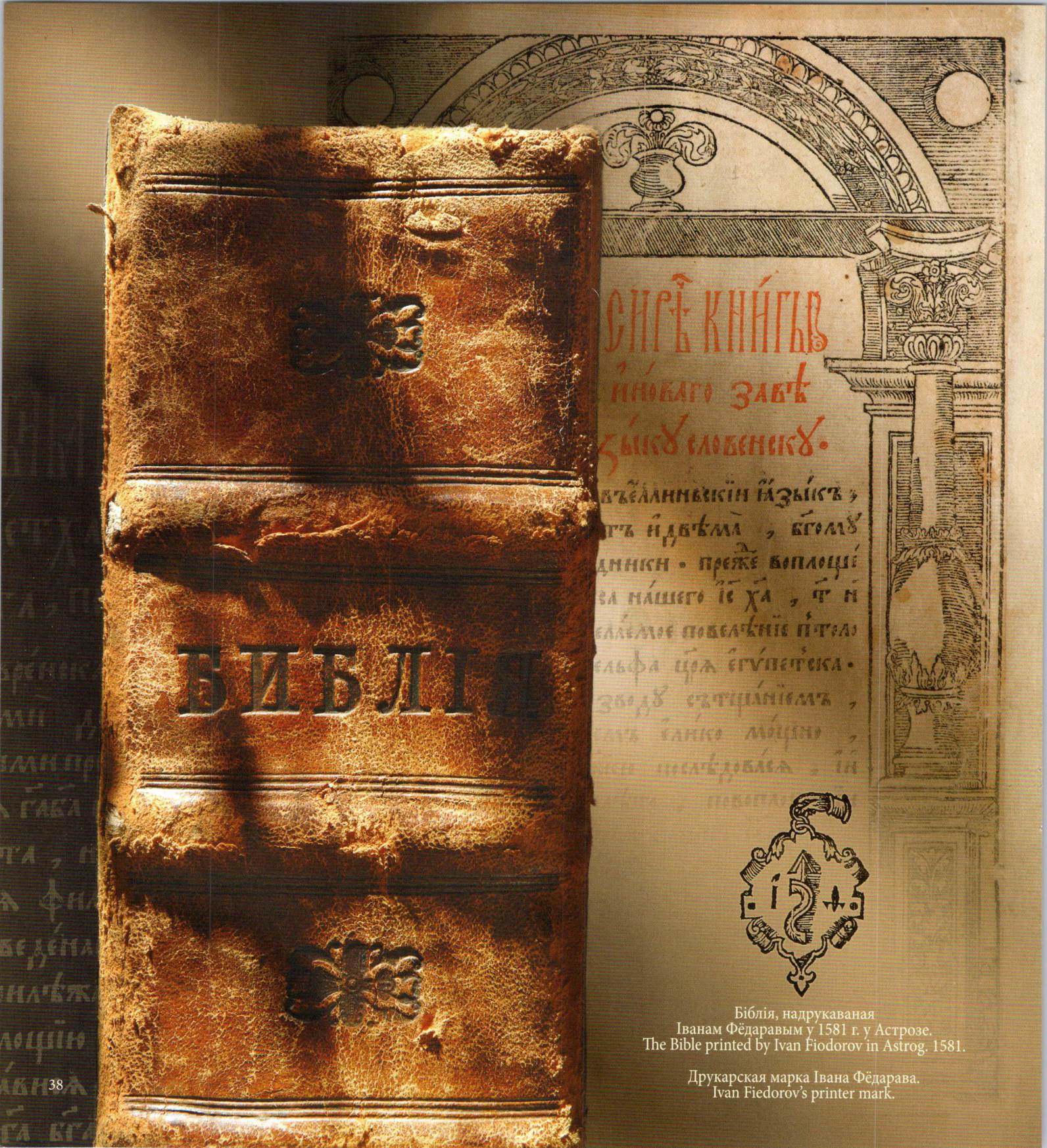

Біблія, надрукаваная
Іванам Фёдаравым у 1581 г. у Астрозе.
The Bible printed by Ivan Fiodorov in Astrog. 1581.

Друкарская марка Івана Фёдарава.
Ivan Fiedorov's printer mark.

Евангелле напрастольнае
маскоўскага друкара
Анісіма Радзішэўскага. 1606.

Altar Gospel of Moscow printer
Anisim Radzisheuski. 1606.

Sprawy y słowa Jezusa Krystusa…
Brześć Lit., 1565.

Кніга з Брэсцкай друкарні Мікалая Радзівіла Чорнага.

A book from the Brest press of Mikalaj Radzivill Chorny.

SPrawy y słowá Jezusá Krystusá Synà Bożego/ku wieczney pociesze wybránym Bożym nápisáne przez świádki y pisárze ná tho od Bogá zrządzone/á tu wykłády krotkiemi są obiáśnione.

ФУНДАМЕНТАЛЬНАЯ БИБЛИОТЕКА МИНСКОЙ ДУХ. СЕМИНАРИИ

Mátt. 17.
Tenći iest moy Syn miły ná ktorym przestawam/ iego słuchaycie.

W Brześciu Litewskim drukowano/ Roku. 1565. ostatniego dniá Stycznia.

09 4194

Naiaśnieyszemu Pánu / Pánu / Zygmuntowi trzeciemu z łáski Bożey Krolowi Polskiemu / Wielkiemu Xiążęciu Litewskiemu / Ruskiemu / Pruskiemu / Zmoydzkiemu / Essaszowieckiemu / Inowlodzkiemu Szwedzkiemu / Gotskiemu / Wandálskiemu / y wielkiemu Xiążęciu Finlandskiemu / &c. &c. Pánu / á Pánu / Pánu Miłościwemu.

Wyły te czásy / naiaśnieyszy miłościwy Hospodárz Krolu / gdy w tym zgromadzeniu á pospolitowániu ludzkim / ktora my Rzeczypospolita názywamy / nie práwem iákim opiásáyn / albo Státutem / ale tylko swoim zdániem y upodobániem / władzo swoią Pánowie y Krolowie tego świátá nád ludźmi rościągali / ile iż częstokroć od przysłoynej swoiey powinności odstępowáli / y ná swoy tylko pożytek rzeczy náciągáiąc / o pospolite dobro wszystkich máło dbáli / zkąd to było vrosło / że ludzie brzydząc się ich pánowániem / y zwierzchnością / y nie pány / ale tyránámi ich názywáiąc / ná sámym tylko Státucie y práwie opiśáynym wszystko bespieczeństwo y dobro Rzeczypospolitey zásádzáli. A przeto on wielki y sacny Filozof Grecki Arystoteles powiedźiał / że tám bellua / á po naszemu bśki śmierz pánuie / gdzie człowiek według upodobánia swego władzą swoię rośćiąga / á gdzie zásię Práwo abo Státut gore ma / tám sam Bog wszystkim władnie / A tá tego iest przyczyná / że práwo iest / iáko iego drugi zacny mędrzec wystawił / onym prawdziwym rozsądkiem á mądrym umysłu człowieczego bacżeniem / ktorym Pan Bog nátuře człowieczą obdáráwáć raczył / áby według tego przysłoynego á mądrego bacżenia żywot ludzki ták spráwował / iákoby się zá tym co iest poczciwego y pożyteczney vdawał / á co niepoczciwego / áby się tego wystrzegał / Lecz iż nie wszystkich ták przyrodzenie spráwiło / áby więcey rozumu / á náuki / á mądrości / á cnot / á bestyálstwo / podłośći náśládowáć mieli / to wszędzie ábo mniey tak ná zuchwálce Pan Bog / y práwo iego ś wiete włożyło / áby ći zá niepoczciwe

Do Czytającego.

Ten Státut praw / z Regestrem powtore wydány / Zdawná ten Cnoty Rzeczypospolitey spisány.
Mniemam że się tá praca / podobá mądremu / Jeśli nie / więc przebaczy bowiem máłkiemu.
Nasdrzym dáię ná powod / w czym prosę Łáskawego / Jeśli zbłądził / niech poprawi / Regestru mego.
Zwáwych zás Zoilow / by nammiey się nie boię / Gdyż o mądrych rozsądek / niepáćnych / skoię.
Ty co chcesz mieć ten Státut / zápłáć Drukárzowi / W przybátek / zá Regeste / podziękuy Autorowi.

ANAGRAMMA.
Stan, Sława, Glaskai.

TRYBVNAL
OBYWATELOM WIELK. X.
LITEW. NASEYMIE WARSZAW.
SKIM DANY ROKU TYSIAC PIEC SET OSMDZIE-
SIATEGO PIERWSZEGO.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

W WILNIE
W Drukárni Leonā Mámonicżá /
Roku / 1616.

Statut Wielkiego Xięstwa Litewskiego. Wilno: Druk. L. Mamonicza, 1619.

Першае выданне 3-га Статута ВКЛ на польскай мове.

The first edition of the Third Statute of the Grand Duchy of Lithuania in Polish.

Новы Запавет з Псалтыром,
выдадзены ў Куцейне.
1652.

Psalter and New Testament
printed in Kutsein.
1652.

Евангелле вучыцельнае, надрукаванае ў Брацкай друкарні ў Еўі.
1616.

Gospel Homiliary issued in Bratskaya press of Yewye.
1616.

Апостал, выдадзены магілёўскім друкаром Спірыдонам Собалем у 1638.

Acts and Epistles edited by Maguilyou printer Spiridon Sobol. 1638.

Gwanin A.
Kronika Sarmacyey Europskiey.
Kraków, 1611.

Radzivil N.Ch.
Jerosolymitana peregrinatio…
Antverpia, 1614.

SPECVLVM SAXONVM.

Albo/

Prawo Sáskie y Wáydeburſkie / pozadkiem obiecádá / z Láćiñſkich y Niemieckich exemplarzow zebráne: á ná Polſki iezyk z pilnośćią y wiernie przełożone.

Przez PAWLA SZCZERBICZA ná ten czás SYNDIKA LWOWSKIEGO.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

Drukowano We Lwowie / koſztem y nakłádem tegoż Páwłá Szczerbicá własnym.

M. D. LXXXI.

Quærit cur cre-
ſcat numerosa
columina legū

Est ratio, ma-
gnus creſcit in
orbe dolus.

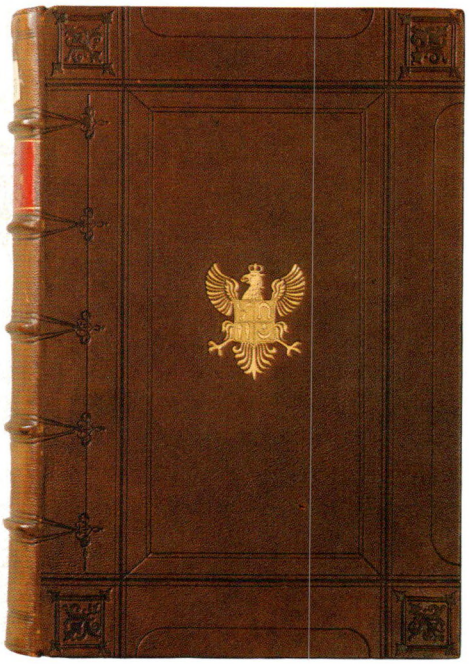

Szczerbicz P. Speculum saxonum…
Lwow, 1581.

Кніга з нясвіжскай бібліятэкі Радзівілаў.

A book from the Nyasvizh library
of the Radzivills.

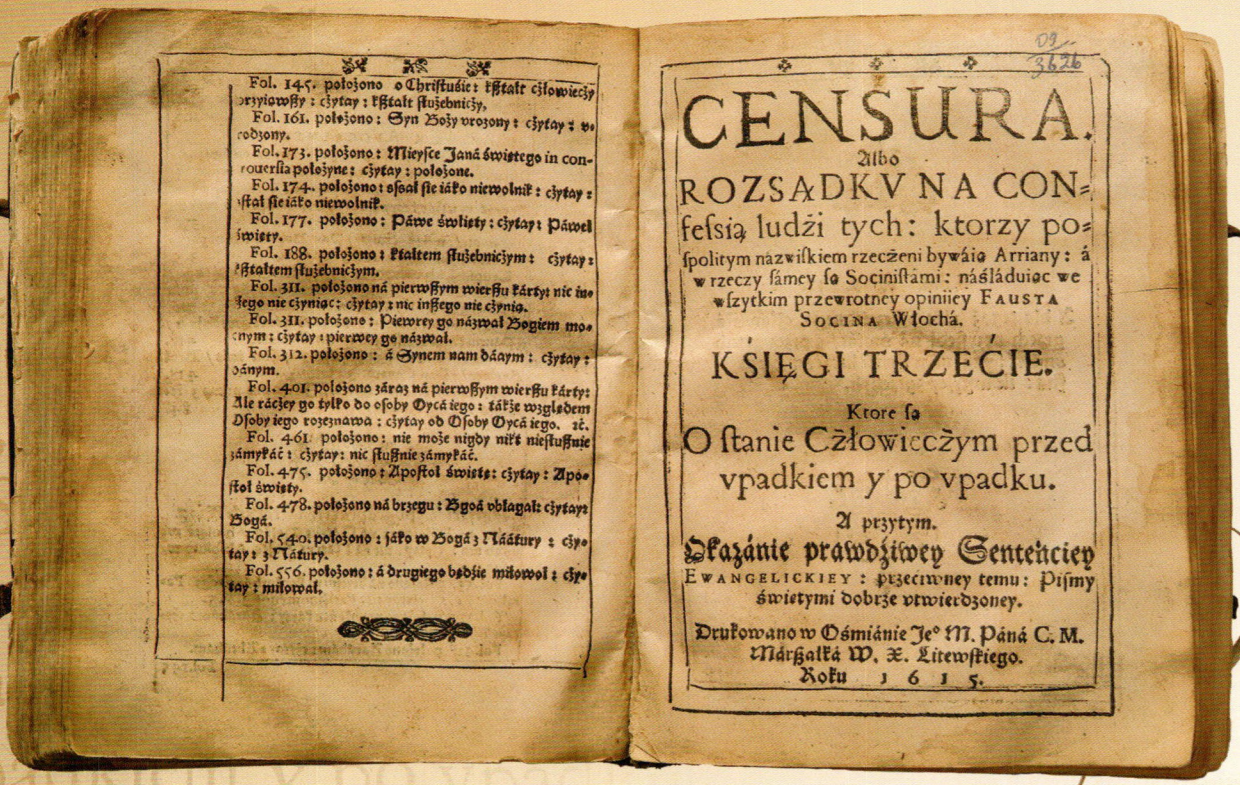

Fol. 145. położono o Chriſtuśie: ſtałt człowieczy przyiowſzy: czytay: ſtałt ſłużebniczy.
Fol. 161. położono: Syn Boży vrozony: czytay: vrodzony.
Fol. 173. położono: Mieyſce Janá świętego in conuerſia położyne: czytay: położone.
Fol. 174. położono: oſoał ſie iáko niewolnik: czytay: oſtał ſie iáko niewolnik.
Fol. 177. położono: Páwe świsty: czytay: Páwel świsty.
Fol. 188. położono: ſtałtem ſłużebniczym: czytay: ſtałtem ſłużebniczym.
Fol. 311. położono ná pierwſzym wierſzu kárty: nic inſzego nie czyniąc: czytay: nic inſzego nie czynią.
Fol. 311. położono: Piewrey go názwał Bogiem mocnym: czytay: pierwey go názwał.
Fol. 312. położono: á Synem nam dáym: czytay: dánym.
Fol. 401. położono záraz ná pierwſzym wierſzu kárty: Ale ráczey go tylko do oſoby Oycá iego: tákże względem Oſoby iego rozeznawa: czytay od Oſoby Oycá iego. ꝛc.
Fol. 461 położono: nie może nigdy nikt nieſtuſznie zámykáć: czytay: nic ſłuſznie zámykáć.
Fol. 475. położono: Apoſtoł świsty: czytay: Apoſtoł świsty.
Fol. 478. położono ná brzegu: Bgoá vblagał: czytay: Bogá.
Fol. 540. położono: iáko w Bogá z Náátury: czytay: z Náátury.
Fol. 556. położono: á drugiego będźie miłował: czytay: miłował.

CENSURA.
Albo
ROZSADKV NA CONfeſsią ludźi tych: ktorzy poſpolitym názwiſkiem rzeczeni bywáią Arriany: á w rzeczy ſámey ſą Socinistámi: náśláduiąc we wſzytkim przewrotney opiniiey FAUSTA SOCINA Włochá.

KSIĘGI TRZECIE.

Ktore ſą
O ſtanie Człowieczym przed vpadkiem y po vpadku.

A przytym.
Okazánie prawdźiwey Sentenciey EWANGELICKIEY: przeciwney temu: Piſmy świętymi dobrze vtwierdzoney.

Drukowano w Oſmiánie Jeo M. Páná C. M. Márſzałká W. X. Litewſkiego.
Roku 1615.

Salinarius W. Cenzura.
Ośmiana, 1615.

Беларускае выданне на польскай мове.

Belarusian edition in Polish.

Выданні рускага
грамадзянскага друку XVIII ст.

Russian civil type editions
of the 18th century.

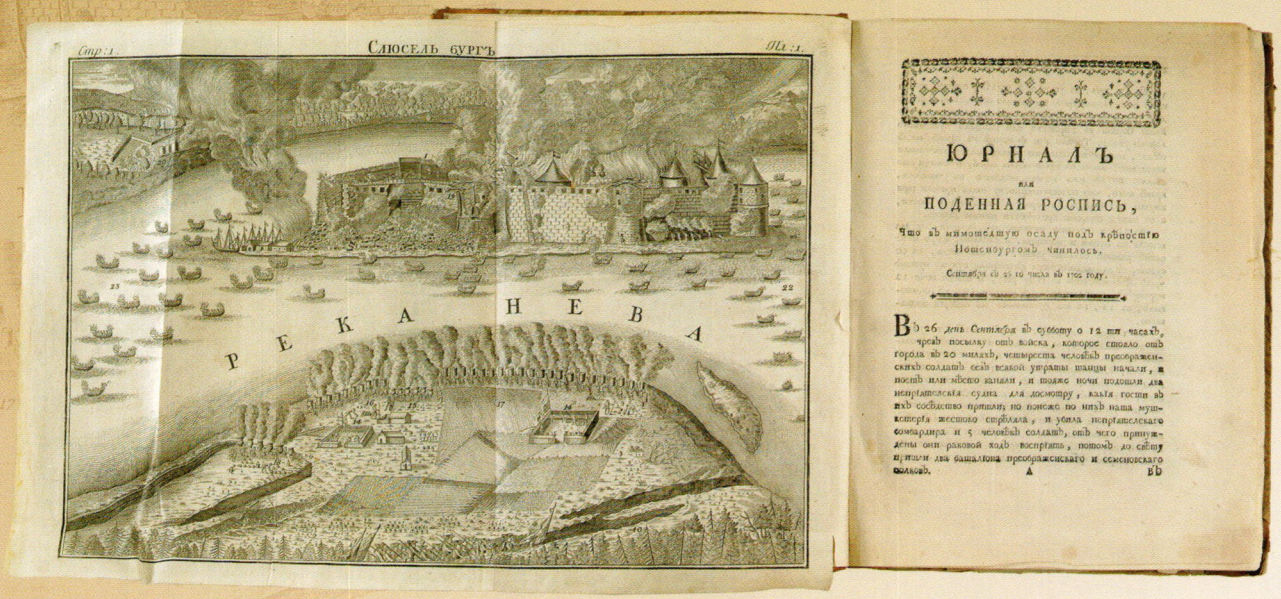

Книга Марсова.
СПб., 1766.

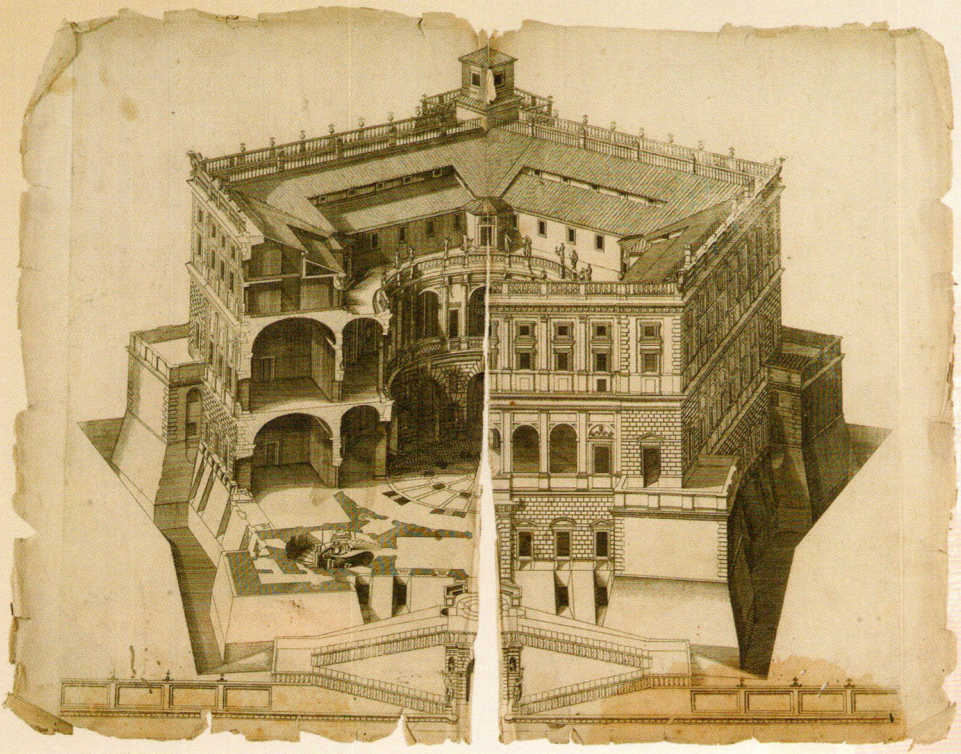

Виньола Д.
Правило о пяти чинах
архитектуры. М., 1722.

Гравюры з выданняў рускага грамадзянскага друку XVIII ст.

Gravures from the Russian civil type editions of the 18th century.

Варений Б.
География генеральная.
М., 1718.

И особливои тому прикладъ есть въ срединѣ америки между
морѣ Зель норд, и морѣ Зель зуд.
15: Континенсъ, или матера фирма, земля матерая, называется
каждая часть земли, которая ни островъ ни полуостровъ
ни истмусъ бываетъ.
16: Сортесъ, или на мель стаются, хотя оныя камень
кораблем повреждаетъ, и сіе кораблещики вѣдаютъ за подлинно,
или отмель бываютъ.
17: Литусъ или ора, есть край при мори, или берегъ,
Кораблещики называютъ сіе, бордъ.
Вся страна такого берега называется у кораблещиковъ кисте,
по французски коштесъ, итал: коста: латин: литтора, по руски
берегъ; и такожъ суть береги африканскія.
18: Рота, такожде называется берегъ, однако сіе о рѣкахъ
разумѣвается, а по нѣмецки называется хестадъ.
19: Остиумъ [устье] называется гдѣ рѣка владаетъ.
20: Портъ: или гавень пристань, гдѣ карабли заходятъ
для безопасности отъ штурма, а оныя порты обычаемо художе-
ствомъ, (а иногда отъ натуры) устроены бываютъ.
21: Промонторіумъ, или капутъ, носъ или предгорье, есть
конецъ сухова берега, которой такъ далеко въ море выходитъ,
что издалеча видѣть можно.
Кораблещики называютъ оное кабо или капо, а изъ славѣйшихъ
есть одинъ, капутъ боне спеи, или гора доброй надежды,
въ низу во африкѣ.

ГЛАВА ВТОРАЯ

О ЛАНДКАРТѢ ЕВРОПСКОЙ.

1: какія границы имѣетъ европа;

Европа едва не вся водою окружена, токмо позади ко азіи
землею смежна; границы за подлинно еще не поставлены,
однако разпространяютъ многіе географы сію часть свѣта
до рѣки оби, которая отъ сѣвера, и даже до рѣки волги, которая
послѣди къ югу, и такимъ образомъ на ландкартѣ вниз течетъ.

2: какъ раздѣляется европа;

Наилучше можно раздѣленіе примѣтить, когда европу яко
сѣдящую дѣвицу размышлять кто станетъ.

Сіи трьхъ частей в медалиотъ изданы.

ЕВРОПЫ
СЪПИСАНІЕ

Вѣдрости в силѣ какъ в вѣдалѣ дѣвица

Гюбнер И.
Земноводного круга
краткое описание...
М., 1719.

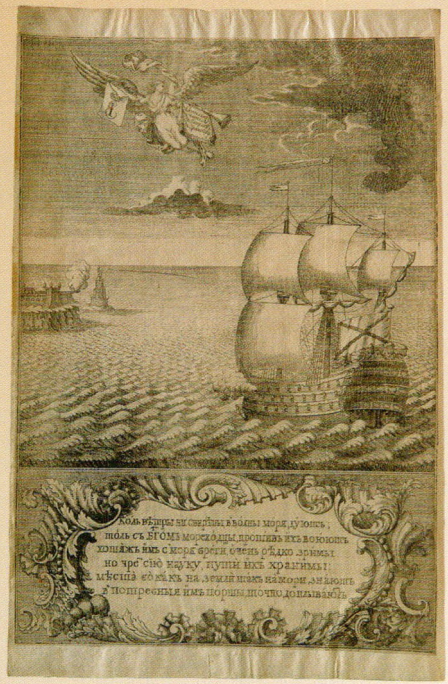

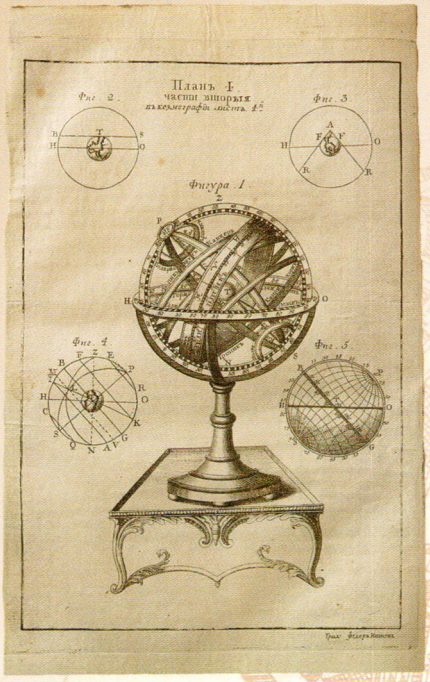

Мордвинов С.И.
Книга полного собрания
о навигации.
СПб., 1748–1753.

Rizzi-Zannoni G.A. Carte de la Pologne,
divisée par provinces et palatinats.
[Paris], 1772.

Гравюра з выдання.
Gravure from the edition.

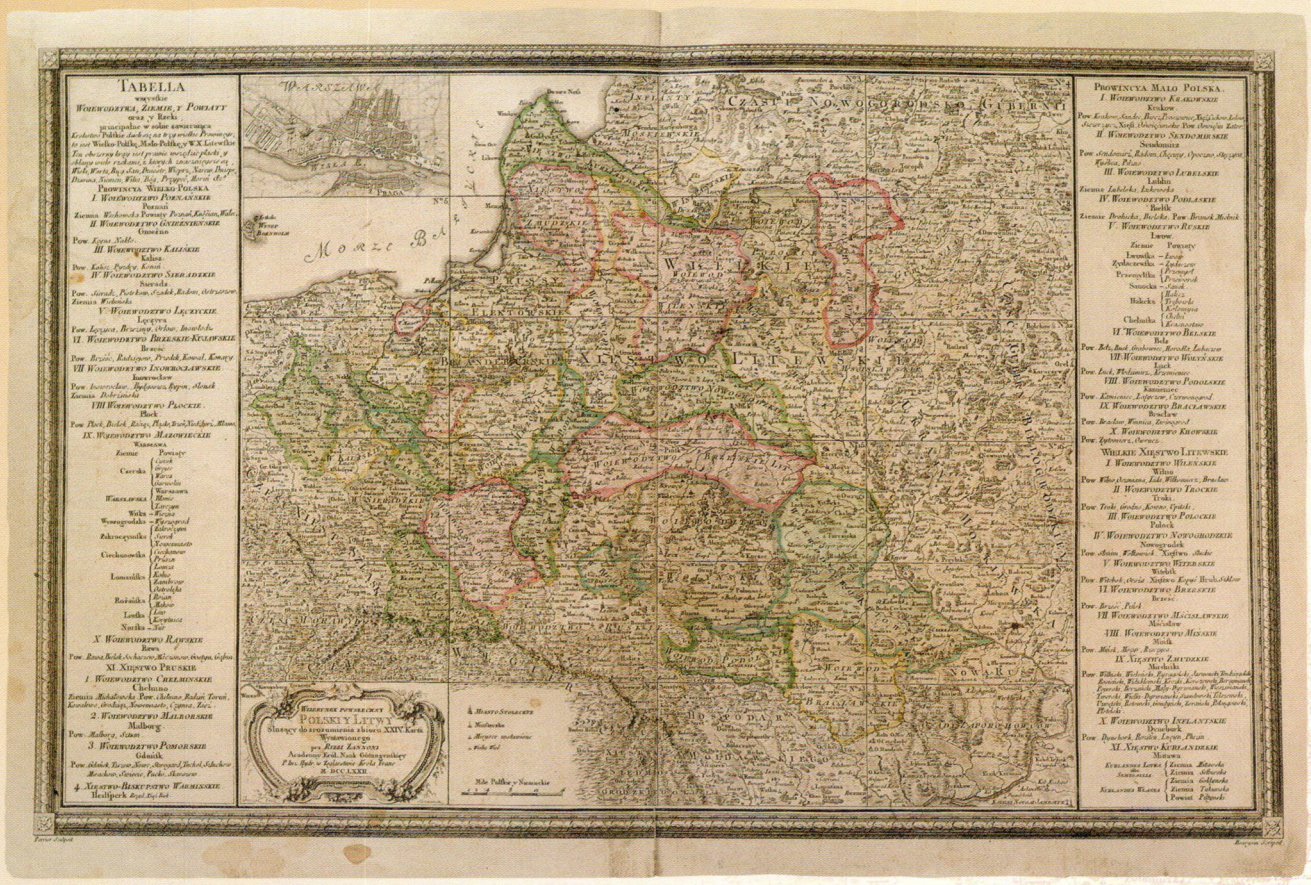

Rizzi-Zannoni G.A. Carte de la Pologne,
divisée par provinces et palatinats.
[Paris], 1772.

Карта Вялікага княства Літоўскага.
Map of Grand Duchy of Lithuania.

Абклады кірылічных выданняў.

Embossed metal ornaments
of the Cyrillic type editions.

"... я кнігу маю
З друкарні пана Марціна Кухты."

Максім Багдановіч

Важнейшай прыкметай рэдкасці кніг з'яўляецца роля, якая належыць ім у гісторыі культуры. Гэта першыя і прыжыццёвыя выданні класікаў айчыннай і замежнай навукі і літаратуры, помнікі філасофскай і палітычнай думкі, нелегальныя і забароненыя выданні. Беражліва захоўваюцца ў бібліятэцы выданні, якія адлюстроўваюць эпохі і падзеі вялікай гістарычнай значнасці – кнігі і часопісы перыяду Вялікай французскай рэвалюцыі, калекцыя лістовак часоў Парыжскай камуны, выданні першых гадоў савецкай улады, збор падпольнага і партызанскага друку перыяду Вялікай Айчыннай вайны.

У вялікай ступені унікальнасць кнігазбораў абумоўлена асаблівасцямі экзэмпляраў, якія ў іх захоўваюцца. За сваё жыццё кнігі набываюць непаўторныя рысы, якія робяць іх унікальнымі: адметны пераплёт, экслібрысы і пячаткі, уладальніцкія і чытацкія паметы і запісы, што адлюстроўваюць і жыццё самой кнігі, і нават гісторыю ў цэлым. У кнігазборы аддзела амаль не знойдзеш кнігі без нейкай адзнакі: тут і экслібрыс бібліятэкі Радзівілаў у Нясвіжы, і пячатка бібліятэкі Полацкай езуіцкай калегіі, і ўладальніцкі надпіс Георгія Каніскага. Асаблівае месца сярод рэдкасцей аддзела займаюць сотні і сотні кніг з аўтографамі беларускіх і замежных аўтараў. Гэта дароўны надпіс Максіма Багдановіча, аўтографы Мікалая Гогаля і Івана Буніна, Анатоля Франса і Віктора Гюго, Марыны Цвятаевай і Марка Шагала і многіх іншых. Цудоўная калекцыя пераплётаў – ад скураных на дошках XV–XVI стст. да вытанчаных уладальніцкіх, бібліяфільскіх XIX–XX стст.

The most important feature of rarity of the book is the role it playes in the history of culture. These are the first and life time editions of the classics of the national and foreign science and literature, monuments of the philosophic and political conception, illegal and prohibited editions. The prints which reflect the events and epochs of paramount historical importance – books and journals of the Great French Revolution, the leaflets collection relating to the Paris Commune, editions from the first years of Soviet power and the collection of underground and partisan printing of the Great Patriotic War period (1941–1945) are stored with care in the library.

The uniqueness of the book collections is defined by the special characteristics of some of the titles kept in them. During their lives books acquire unique features which make them special: an exceptional binding, ex-libris and stamps, the owner's and the reader's marks and notes reflecting the life of the book itself and even history as a whole. In the Bibliology Research Department it is hard to find one book without a mark. Here there is ex-libris of the Radzivills' library in Nyasvizh, the library's stamp of the Polatsak Jesuit collegium and the owner's inscription of Gueorguiy Kaniski. Hundreds of books bearing the autographs of Belarusian and foreign authors take special place among the rarities of the Department. Some of these are Maxim Bagdanovich's gift inscription, Nikolai Gogol's and Ivan Bunin's, Anatole France's and Victor Hugo's, Marina Tsvetayeva's and Marc Chagal's autographs and many others. A beautiful collection of bindings is also held: from 15th–16th century leather on board to refined owner's and bibliophile's bindings of the 19th–20th centuries.

РЭДКІЯ ВЫДАННІ

RARE BOOKS

Акварэльны малюнак з выдання:
Watercolor picture from the edition:

Flaubert. G. Oeuvres complètes. Paris, 1885.

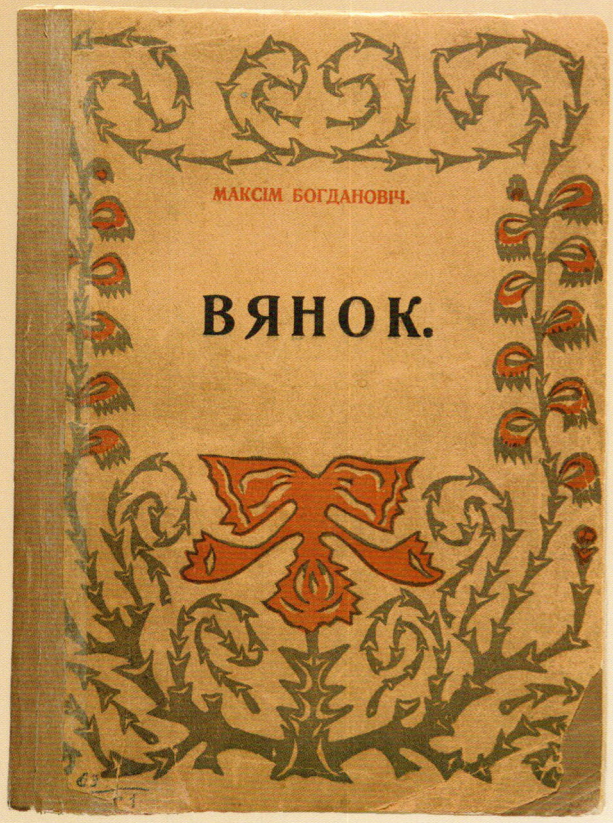

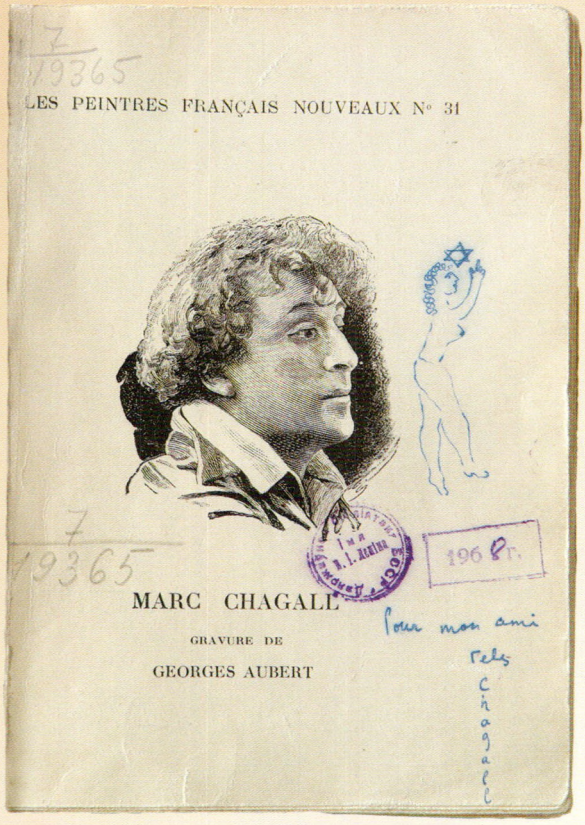

Аўтографы Максіма Багдановіча і Марка Шагала.

Maksim Bagdanovich's and Mark Shagal's autographs.

Николаю Гафановичу

Кокуеву

отъ автора.

М. Богдановичъ.

Ярос. 1914г.

Pour mon ami

Gely

Chagall

une forêt. Si
ce soit laid; il
cheval de n'a
sont revêtus d
rien ne leur si
Je n'ai qu'un
quoi? le Soleil
le Soleil pour
que vous habi
pitié de moi,
qui je fléchiss
ut, ô fille de
udre. Et
s homm
Pourc
en
je disperserai s
par ce moyen)
avec d'autant pl
toute sa violenc
restes insensible!
Après ces plaintes
dont on a déchaî
place; il va et vien
coup, sans que no
craindre un tel da
crie-t-il, je vais fa
dernier.» Sa voix
336

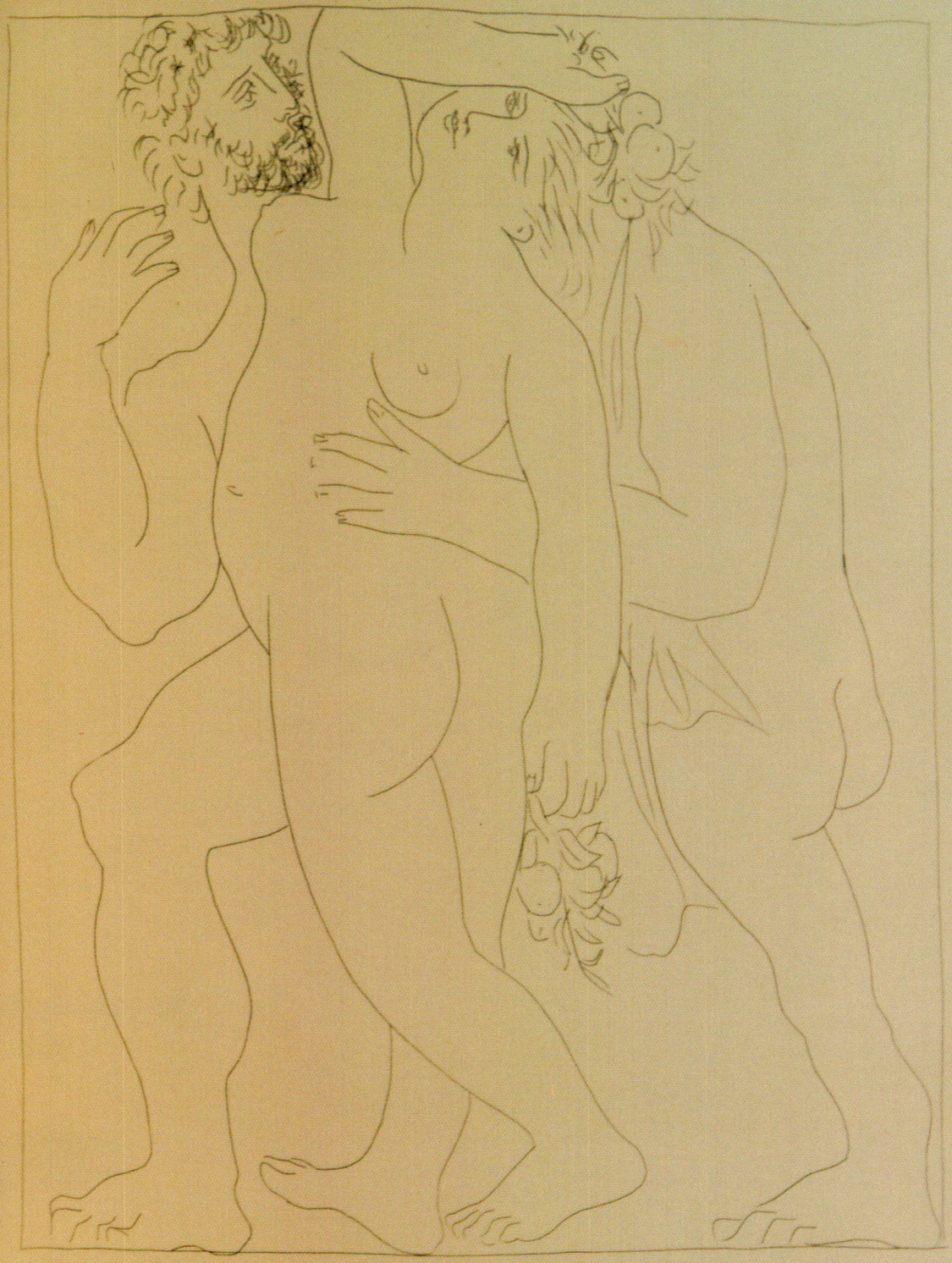

Ovide. Les metamorphoses. Lausanne, 1931.

Выданне з гравюрамі і аўтографам Пабла Пікасо.
Edition with the engravings and ownership signature of Pablo Picasso.

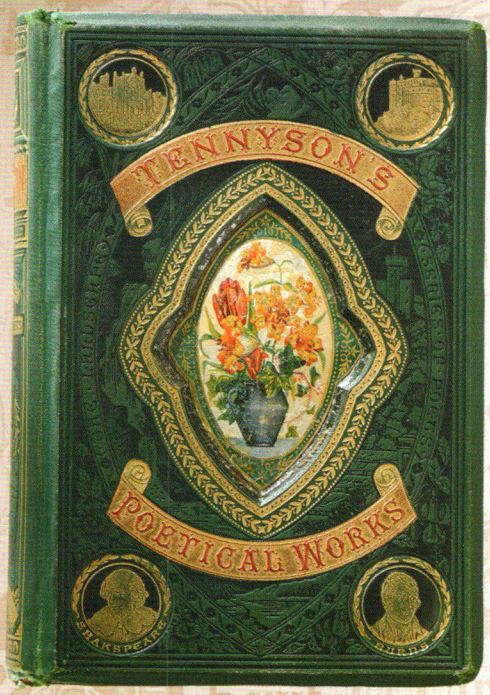

Бібліяфільскія выданні.
Bibliophilic editions.

L'livre d'heures d'apres les Manuscrits de la Bibliotheque Royale. Paris, 1846.

Tennyson A. Poetical works. Rotterdam, [19th cent.]

Flore des serres et des jardins de l'Europe. T. 1–10. Gand, 1845–1846.

Türnier Buch Herzogs Wilhelm IV von Bayern von 1510–1545. München, 1817.

РАРЫТЭТЫ
НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БІБЛІЯТЭКІ БЕЛАРУСІ
Фотаальбом

RARITIES
OF THE NATIONAL LIBRARY OF BELARUS
Photographalbum

На беларускай і англійскай мовах

Складальнікі:
Кірэева *Галіна Уладзіміраўна*
Рошчына *Тацяна Іванаўна*
Саверчанка *Наталля Сяргееўна*
і інш.

Адказны за выпуск *В.В. Клімановіч*

Дызайн, вёрстка *СП "Рэфортэ" ТАА*
Дызайнер *Ю.М. Скрыпуноў*

Падпісана ў друк 15.12.05. Фармат 72х102/12. Папера мелаваная. Гарнітура «Minion Pro».
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,2. Ул.-выд. арк. 5,61.
Тыраж 3000 экз. Заказ 1397. Заказное.

Выдавецтва – Нацыянальная бібліятэка Беларусі.
ЛИ № 02330/0133402 ад 14.10.2004.
220636, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 9.

Надрукавана з гатовага арыгінал-макета заказчыка ў друкарні «Асобны Дах».
ЛП № 02330/0056880 ад 30.04.04. 220030, г. Мінск, вул. Кастрычніцкая, 19/М,
тэл. +375-17-222-47-92.

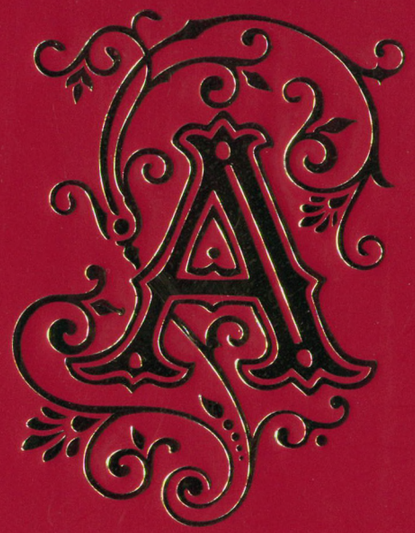

РАРЫТЭТЫ

НАЦЫЯНАЛЬНАЙ БІБЛІЯТЭКІ БЕЛАРУСІ

BRITISH AMERICAN TOBACCO

Кампанія *Брытыш Амерыкан Табака* ў Беларусі, як і ў іншых краінах, дзе працуюць яе прадстаўніцтвы, займае актыўную пазіцыю ў сферы падтрымкі сацыяльна значных праектаў па культуры і мастацтву.

У рамках двухбаковага дагавора аб супрацоўніцтве *Брытыш Амерыкан Табака* пастаянна арганізуе і фінансуе сумесныя праекты з Нацыянальным мастацкім музеем Рэспублікі Беларусь. У Мінску з вялікім поспехам прайшлі выстаўкі Марка Шагала, Міхаіла Савіцкага, малавядомых акварэлей Тараса Шаўчэнкі, а таксама ўкраінскай іконы XVI-XVIII стст. Асаблівай увагі заслугоўвае праект па экспанаванні 60-ці работ найбольш вядомых рускіх жывапісцаў з калекцыі Траццякоўскай галерэі (Масква) – такая значная экспазіцыя галерэі ў Беларусі ніколі раней не дэманстравалася.

Развіваючы традыцыі мецэнацтва і лічачы спонсарскую дзейнасць сваім абавязкам перад беларускім грамадствам, кампанія ініцыіравала стварэнне Апякунскага савета Магілёўскага абласнога мастацкага музея імя П.В. Масленікава і стала яго актыўным членам. У выніку плённага супрацоўніцтва з Магілёўскім музеем пры фінансавай падтрымцы *Брытыш Амерыкан Табака* быў выдадзены альбом мастацкіх твораў з калекцыі музея. У 2003 г. кіраўніцтва кампаніі было ўзнагароджана Ганаровай граматай Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь "За асабісты ўклад у выданне альбома…".

У 2004 г. беларускае прадстаўніцтва *Брытыш Амерыкан Табака* сумесна з Мінскім гарвыканкомам ініцыіравала і ажыццявіла праект "Наш двор". Кампанія спадзяецца на тое, што гэтая акцыя будзе першым крокам на шляху супрацоўніцтва прадстаўнікоў бізнесу і гарадскіх улад, мэтай якога з'яўляецца пераўтварэнне Мінска ў адзін з самых камфортных для жыцця гарадоў Еўропы.

Акрамя таго, *Брытыш Амерыкан Табака* ўдзельнічае ў буйных сацыяльных праектах, аказваючы падтрымку Беларускаму савету ветэранаў, Мінскаму гарадскому ўпраўленню па надзвычайных сітуацыях і іншым арганізацыям. У маі 2004 г. Таварыства памяці воінаў і ахвяр Вялікай Айчыннай вайны ўзнагародзіла кампанію Ганаровай граматай "За дабрачыннасць".

Кампанію *Брытыш Амерыкан Табака* звязваюць цесныя адносіны з Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі. Пачатак супрацоўніцтву палажыла дабрачынная акцыя (2004 г.) перадачы ў дар Нацыянальнай бібліятэцы калекцыі з 39-ці унікальных старадрукаў. Завершаны новы сумесны праект – выданне ілюстраванага альбома "Рарытэты Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі".

Актыўна падтрымліваючы сацыяльныя і культурныя ініцыятывы, прадстаўніцтва *Брытыш Амерыкан Табака* ўстанавіла партнёрскія адносіны з многімі беларускімі некамерцыйнымі арганізацыямі. У сацыяльных напрамках сваёй дзейнасці кампанія рэалізуе ўласныя прынцыпы работы – адкрытасць, адказнасць і клапатлівыя адносіны да асаблівасцей і патрэб грамадства.

BRITISH AMERICAN TOBACCO

In Belarus, as well as in other countries, where the offices of the company are, *British American Tobacco* takes an active stand in the field of support of socially significant cultural and art projects.

Under the bilateral cooperation contract, *British American Tobacco* constantly organizes and finances joint projects with the National Art Museum of the Republic of Belarus. The exhibitions of Mark Shagall, Michael Savitsky, little known watercolours of Taras Shevchenko, Ukranian icons of 17th-18th centuries were held with great success in Minsk. Special attention claims the project on the exhibition of 60 works of famous Russian painters from the Tretyakov Gallery (Moscow) – such an exhibition of the Tretyakov Gallery in Belarus has never been demonstrated before.

Developing the traditions of patronage and considering sponsorship as its duty in the face of Belarussian society, the company initiated the formation of the Board of the P.V. Maslenikov Mogilev Regional Art Museum and became its active member. As a result of the effective cooperation under the financial support of *British American Tobacco*, the publication of art works album from the Mogilev Art Museum collection became possible. In 2003, the executive group of the company was rewarded with the Ministry of Culture of the Republic of Belarus letter of award "For personal contribution to the album publication…".

In 2004, the Belarusian office of *British American Tobacco* in association with Minsk City Executive Committee initiated and accomplished the project "Our yard". The Company hopes, that this event will become the first step on the path to cooperation between business and city authorities. The objective of this cooperation is to make Minsk one of the most comfortable cities for life in Europe.

British American Tobacco takes part in large social projects, supporting Belarusian Veteran Council, Minsk City Emergency Situations Administration and other organizations. In May 2004, the Society of the Memory of Soldiers and Victims of the Great Patriotic War awarded the company with the letter of award "For charity".

The British American Tobacco has also close relationship with the National Library of Belarus. The charitable act (2004) has started the cooperation, as a result of which the collection of 39 unique early printed books was passed to the funds of the National Library of Belarus. The new joint project on the publication of illustrative album "Rarities of the National Library of Belarus", started in 2005 came to the end.

Established partnerships with many non-profit organizations, actively supporting social and cultural initiatives, the Company embodies its own work principles: openness, responsibility, and attentive attitude to peculiarities and needs of society.